la humanitat

Any VI — Núm. 1.777 — Preu: 15 cèntims — Fundador: LLUIS COMPANYS — Barcelona, dissabte, 6 de novembre del 1937

EL TEMPS. — A Catalunya: El temps és bo per tot el país. Es registren boires al Gironès, Osona, Bages, Urgell i Ribera; cel mig núvol al Baix Ebre i Priorat i serè per la resta.

Els vents són fluixos del sector Nord o calmes.

Temperatura mínima a Ribes de Fresser, 0 graus.

Catalunya, que fou heroica i rebel, també sabrà ésser la força constructiva de la República

El Parlament serà l'expressió de la voluntat popular i ha de llançar la consigna única: guanyar la guerra!

Davant la pròxima etapa parlamentària

L'honorable senyor Lluís Companys i el Govern de la Generalitat han tingut la lloable iniciativa d'instaurar definitivament la normalitat constitucional a Catalunya.

Catalunya tota, en aquests moments decisius per la Pàtria i per la República té posada la vista en la gran figura del catalanissim i del republicanissim que és Lluís Companys. El nostre President, en conduir el timó de la nau catalana a través del temporal més furiós de la història del nostre país, ha sabut portar la democràcia catalana a la recuperació total de les seves institucions.

Les primeres personalitats de Catalunya, seguint l'alt guiatge del nostre President han posat tot llur esforç personal per a la realització d'aquest voler de la immensa majoria dels catalans.

antena

Copiem d'una carta que tramet un soldat català del Centre a un amic seu:

«Al escribirte ésta, nos ha llegado la orden de tenen que escribir todas las cartas en castellano, según nos ha dicho el comisario que tenemos, que es para facilitar la labor de la censura...»

Estem segurs que l'ordre no conté cap altre desig que el que indica el comissari: facilitar la tasca de la censura. Això no obstant, és ben fàcil de superar. ¿Per què no es constitueix una secció catalana de censura a tots els fronts? El ministre d'Instrucció Pública ha creat aquests dies càtedres de Llengua i Literatura catalanes als Instituts de Catalunya. El Comissariat de Guerra hauria de seguir —pel seu cantó— la directriu del ministre d'Instrucció Pública.

* * *

El nostre amic A. Rovira i Virgili evocava l'altre dia l'angoixa d'Irun en els primers mesos de guerra. La manca de municions determinà la caiguda d'aquella importantíssima portella del Nord.

Tot llegint l'article del nostre amic, recordàvem la passió dels braus lluitadors d'Irun. Érem en els primers temps de guerra.

Nosaltres fèiem guàrdia de matinada en un centre oficial. Invariablement, cada matí, per allà a les cinc, el telèfon ens feia córrer cap a la cabina especial. No fallava, era San Sebastián, el governador de la qual ens feia crides angoixoses: «No tenim res, ens hi fem amb estaques». El resultat de cada conferència era fer sortir un avió amb unes quantes caixes de municions recercades per tots els recons pel Govern de la Generalitat. Darrerament es pogué arranjar una expedició regular. Els vagons foren entretinguts, i quan anaven a entrar, caigué Irun.

Nosaltres hem recordat molt sovint la veu entre planyívola i coratjosa d'aquell governador que cada matí ens feia escoltar un S. O. S.

La darrera conversa telefònica acabà amb un «Visca la República!» que els fils li donaren un aire trist, de comiat.

Irun caigué després d'una aferrissada defensa a base de fustes i de les municions que la Generalitat trametia com a productes medicinals, en avió.

L'opinió de Joan Casanoves

President del Parlament

Interrogat per un redactor de LA HUMANITAT, el President del Parlament Català, Joan Casanoves, contesta:

—Em sembla indispensable reprendre la vida parlamentària. Sempre he propugnat per aquesta activitat, postulat de les nostres doctrines i base de la legalitat republicana i catalana.

En el món lluiten dues concepcions: la democràtica i la feixista. Aquesta conclusió no és d'ara. L'exposava fa més d'un any, el mes de setembre del 1936, quan deia que «aquesta lluita és la batalla entre els principis liberals i els principis absolutistes, és la batalla entre el sentit de dignitat i el sentit d'esclavitud, i cap país del món no pot ésser indiferent a la nostra guerra, perquè la nostra guerra és la plasmació dolorosa del drama mundial».

Rússia mateix, quan no és interpretada pels neòfits d'altres països, en els problemes d'ordre internacional, tendeix a les solucions democràtiques. Si aquests reflexes democràtics, doncs, han d'afavorir la nostra situació internacional, procurem d'enfortir, valorar i activar les nostres institucions democràtiques, signe, al cap i ala fi de la nostra legalitat i de la nostra solvència.

El Parlament n'és l'expressió de totes aquestes valors. Es, doncs, al Parlament al qui correspon de donar les orientacions que han d'ésser norma de govern en aquestes hores. Això no implica cap disminució per a ningú, ni per a aquells que, renovada la nostra Cambra, poguessin tenir-hi un lloc o vinguessin a augmentar-la, ja que més que al sentit estricte d'un partit, cal anar a l'actuació de les institucions democràtiques, intèrpretes de la voluntat popular. Aquesta no pot ni ha d'ésser suplantada per representacions més o menys incontrolades o improvisades, sempre més defectuoses que les que dimanen del sufragi.

No cal dir que la Cambra Catalana des de l'inici de la seva constitució, ha estat sempre sensible al període de consolidació de les nostres llibertats i de transformació del nostre poble.

Tampoc no cal oblidar que en l'ordre intern, el Parlament Català és la clau de volta de les nostres llibertats.

Per això cal que prosperi, més que mai, la legalitat del poder i la responsabilitat dels seus òrgans.

Això ho demana la nostra política internacional per tal de trobar la indispensable correspondència dels països democràtics. Ho demana també la nostra política interior, perquè

cal tenir en compte que els rebels i facciosos —a part d'altres motius que els fan reprovables— ho són sobretot davant de la legalitat de les institucions republicanes i catalanes.

Barcelona, 4 novembre 1937.

Diu «Treball»

En la nota oficiosa referent al darrer Consell celebrat pel Govern de la Generalitat s'inclou, entre altres acords, el de convocar a una pròxima reunió del nostre Parlament, en la qual serà examinat el problema que planteja l'acabament del mandat del President de Catalunya.

Es aquesta una qüestió que reveste ix, sobretot en els moments actuals, una gran importància, a la qual cal que tothom doni des d'ara la deguda atenció. La posició del nostre Partit davant d'aquest problema fou clarament exposada en temps oport i es manté ferma i invariable.

Quan el dia 11 d'octubre Lluís Companys en unes declaracions, es referí a l'acabament del seu mandat expressà el seu propòsit de no ésser reelegit—propòsit fonamentat, principalment, en motius de delicadesa—nosaltres diguérem rodonament quin era el nostre parer. L'endemà, ensems que publicava les declaracions esmentades, «Treball» va dir que: «Considerem—i estem convençuts que interpretem el pensament de l'enorme majoria dels catalans—que Lluís Companys, provat lluitador antifeixista, ha de seguir ocupant el seu lloc de President de la Generalitat.»

Justificàvem aquestes paraules dient que «Lluís Companys és avui l'home que representa millor la unitat del poble català en la seva lluita contra el feixisme indígena i internacional, i la unió estreta del nostre poble amb els altres pobles hispànics, de Catalunya amb la República, en aquesta mateixa lluita.»

I acabàvem dient que el President Companys, «que ocupà amb tota dignitat el seu càrrec el 6 d'octubre i el 19 de juliol, ha de seguir ocupant-lo. Aquest és, sense dubtes de cap mena, el desig de tots els catalans.»

Es a bastament coneguda la decisió del Partit Socialista Unificat en allò que es refereix a l'assistència dels nostres diputats al Parlament de Catalunya; però aquesta decisió no pot privar-nos de donar els nostres vots al Parlament, com ja els hi hem donat fora d'ell, a favor de la reelecció de Lluís Companys, car aquesta reelecció ha de revertir en interès de tot el poble català i de la pròpia marxa de la guerra.

El Parlament actual—repetim-ho una vegada més—no és la veritable expressió del poble a l'hora present; però això no lleva eficàcia a la decisió que prengui favorable a la candidatura de Lluís Companys, car aquesta candidatura està ja refrendada per tothom sense excepció. Tots els partits polítics, totes les organitzacions obreres i tots els diaris, s'han pronunciat decididament per ella. I per si aquesta colpidora unanimitat a Catalunya no bastés per a palesar definitivament la popularitat de la reelecció, vindria a esvair els dubtes que pogués haver-hi la cordialíssima rebuda que ha estat feta a Lluís Companys a València i a Madrid, en ocasió del seu recent viatge.

No hi ha, doncs, dubtes possibles en aquest aspecte. La reelecció és desitjada per tot el poble català, per tots els antifeixistes espanyols, i és —de més a més—garantia insubstituïble per a la realització completa definitiva del Front Popular Antifeixista a Catalunya, i per a la més estreta i cordial col·laboració de Catalunya amb la República.

Al Parlament i fora del Parlament, no pot, per tant, haver-hi més que una sola opinió, i aquesta és l'opinió que existeix: Lluís Companys ha d'ésser reelegit.

RESPECTE A LA LLENGUA CATALANA

Una ordre del senyor Zugazagoitia que ha estat unànimement elogiada

La «Gaceta» d'avui publica la següent Ordre:

«Los cordiales sentimientos del pueblo catalán para el Gobierno de la República, están siendo largamente ejercitados por la Generalidad de Cataluña y por la ciudad de Barcelona. Tan ejemplar conducta, previamente descontada por cuantos conocíamos de otros días los méritos específicos de los catalanes, no puede quedar, por nuestra parte, sin la adecuada retribución. El pueblo catalán, defectuosamente conocido por quienes le transferían sus defectos, no es un pueblo cerrado en sí mismo y hostil a los demás. Los que sólo tenían de él versiones deformadas habrán necesitado rectificarlas con prisa. Un pueblo culto no es nunca enemigo del diálogo y la comprensión. El amor a sus peculiaridades más nobles es una exigencia del espíritu que en vez de indiferència, debe encontrar acendrados respetos y cariño. Ese amor identifica a todos, absolutamente a todos los catalanes y se centra de modo más apasionado en el idioma. Producirán una perturbación moral incancelable aquellos que, por estolidez o mala fe, lesionen al pueblo catalán en su idioma, quedando expuestos a sanciones que ningún recurso podrá modificar. Descanso en la seguridad de que los funcionarios de este Ministerio se producirán, por educación y finura moral, con aquel alto respeto que siempre han profesado a los valores espirituales.

Para hacer más cierta esa seguridad, cúidese de que la presente Orden sea conocida de todos los funcionarios y Agentes de Autoridad de este Ministerio invitándoles a que en todo tiempo y ocasión se produzcon con los máximos respetos para el idioma catalán, cuidándose de no incurrir en torpes asperezas que apesadumbren y disgusten a quenes nos brindan, desinteresadamente, generosa acogida.

Barcelona, 3 de noviembre de 1937. — JULIAN ZUGAZAGOITIA.»

L'Ordre que ha fet publicar l'Exc. senyor ministre de la Governació ha merescut elogis unànimes de la premsa i dels cercles polítics i culturals. El senyor Zugazagoitia, excellent periodista, home d'una gran cultura, que ha revalidat, en els mesos que dura la nostra lluita, la consideració que mereixia la seva noble i austera actuació política, ha sabut expressar, en el seu estil personalíssim que tan coneixem de «El Socialista», els nostres sentiments de catalans nacionals. La nota de l'excellentíssim ministre de la Governació és una prova més, una prova de qualitat, que la comprensió i la solidaritat envers Catalunya només es troba al nostre costat de la barricada i és un estímul més a la nostra innegable fidelitat a la República.

ELS HABSBURGS RETORNEN A AUSTRIA

Viena, 5. — Per primera vegada un membre de la família dels Habsburgs serà admès a l'exèrcit federal. Es tracta de l'arxiduc Fèlix, de 20 anys, fill de l'ex-emperatriu Zita i germà d'Otto el qual entrarà a l'acadèmia d'oficials de Wiener Neustadt.

Ribbentrop a Roma

Roma, 5. — Ribbentrop arribà a les 11'25 a Roma amb von Hassel. Fou saludat a l'estació per Ciano i Alfieri.

AQUEST NUMERO HA ESTAT VISAT PER LA CENSURA

Diu «El Noticiero Universal»

Quan el President de Catalunya anuncià la seva decisió d'abandonar el càrrec, en expirar el temps legal del seu mandat, i manifestà a més el seu propòsit de no acceptar la reelecció, es produí a tots els sectors populars una emoció ben justificada, i per mitjà de tots els partits i agrupacions sindicals s'expressà el desig fervent dels catalans, com a ratificació solemne de confiança a la persona de Lluís Companys, per tal que continués ocupant el lloc d'honor i de sacrifici que li fou assignat per un partit i que li fou confirmat per tot un poble, després d'haver contrastat el ferm tremp de la seva ànima de lluitador.

Si algú pogué regatejar a Lluís Companys l'haver quantiós dels seus mèrits, el cor unànime de les voluntats, que va sorgir de tots els àmbits del poble antifeixista, bastarà segurament per fer desistir el nostre President dels seus propòsits.

La prudent reserva que ha vingut observant el senyor Companys davant les repetides manifestacions d'afecte i adhesió de què ha estat objecte, ens impedeixen de conèixer l'efecte que aquestes demostracions populars hagin causat en el seu ànim, i, per tant, ignorem si han aconseguit de vèncer els escrúpols que havia manifestat en efectuar les seves sensacionals declaracions; però l'alt concepte que ens mereix Lluís Companys, com a fidel servidor dels interessos populars, ens fa suposar que un cop més sabrà inclinar el cap davant les exigències el mandat de la seva volguda Catalunya, perquè mai no ha defugit del sacrifici.

Amb tot, per tal de tenir ple dret a exigir del senyor Companys un nou acte d'abnegació, hem de realitzar per la nostra part tots els esforços possibles per evitar que es produeixin conflictes d'ordre polític sentimental—extremadament delicat—boirir l'atmosfera de la nostra reraguarda i que dificultin l'engranatge de les nostres relacions autonòmiques amb els elements que les exigències de la guerra han desplaçat a la nostra ciutat.

Uns i altres, els que han arribat de fora i els que tenim ací la nostra residència, farem molt bé portant-nos com si estiguéssim de visita extremant el tacte i la delicadesa per guanyar-nos la mútua simpatia, fins que poguem donar pas a la confiança i moure'ns amb més desimboltura, sense perill de ferir cap susceptibilitat.

VINT ANYS DE LA REVOLUCIO SOVIETICA

Leningrad, 5. — Ja han arribat les primeres delegacions estrangeres a les festes del XX aniversari de la Revolució d'Octubre.

La delegació danesa es troba integrada per Nils Herdensen, alcalde adjunt d'Odensen, Anders Jensen, president del Sindicat de Portuaris, i altres. La delegació va presidida per Aksel i Jordi Berg, secretari del Sindicat independent. Foren rebuts a l'estació de Finlàndia per representacions de treballadors de Leningrad i dels ferroviaris, amb músiques i banderes, i foren obsequiats amb innombrables rams de flors.

Gabriel Alomar ambaixador a Egipte

La «Gaceta» d'avui publicarà el nomenament de l'il·lustre escriptor i polític Gabriel Alomar per al càrrec de ministre plenipotenciari a El Caire.

No cal dir que la notícia serà molt ben rebuda per tots els catalans i espanyols liberals que es preocupen de la representació diplomàtica de la República a l'estranger.

Avui Itàlia i Alemanya signaran el Pacte anticomunista

Roma, 5. — Von Ribbentrop ha conferenciat, a darrera hora d'aquesta tarda, amb Mussolini.

Roma, 5. — El document diplomàtic que serà signat demà al matí, entre Itàlia i Alemanya, tindrà la forma d'un protocol, i no d'un tractat, com ho fou la convenció germano-nipona de 25 de novembre de l'any passat.

Malgrat el caràcter extremadament simple del document, la seva importància no és poca, puix que amplia l'extensió de la Convenció de Berlín, la qual cosa implica: un intercanvi d'informacions entre les parts contractants; una col·laboració per a la implantció de mesures «anticomunistes»; la formació d'un «front anticomunista» més extens, amb la projectad prticipació d'altres potències, etc.

L'opinió d'Andreu i Abelló

President de l'Audiència i del Trib. de Cassació

El President del Tribunal de Cassació i de l'Audiènci,a senyor Andreu, ens ha dit:

—El Govern de la Generalitat ha pres l'acord d'obrir la propera setmana el Parlament Català.

Aquest esdevenimelnt és una gran transcendència pel fet que el primer problema que ha de resoldre és el de la Presidència de la Generalitat.

No cal dir que la reelecció de l'actual President, senyor Lluís Companys, és un fet evident. Tots els partits polítics i totes les organitzacions sindicals de Catalunya han fet públiques manifestacions d'adhesió personal al senyor Companys. El seu recent viatge a València i Madrid ha servit per a confirmar el gran prestigi que gaudeix per part de les masses lleials a la República.

Això vol dir que unànimement s'estima que en aquests moments té la confiança del poble, el qual desitja que continuï en el seu enlairat càrrec.

Ara bé, és necessari que el Parlament segueixi a més a més celebrant sessions per tal de complir la finalitat que dintre l'Estatut de Catalunya té asenyalada.

Cal normalitzar la vida política de la República i de Catalunya, i un dels camins per a assolir aquesta normalitat és que el Parlament porti a terme l'obra de revissió de la legislació feta pel Govern durant el període obert el 19 de juliol, i adaptar-la a la Constitució i a l'Estatut.

Al Parlament correspon, així mateix, estudiar els complicats problemes que la guerra i la transformació social que vivim ha plantejat, i establir legislació sobre ells.

Es evident que aquesta funció ha de fer-se compatible amb l'agilitat de moviments que el Govern ha de tenir, i confirmar els àmplis poders que les circumtàncies li vàren atorgar.

Per millor portar a terme la seva

tasca caldria modificar el reglament intern del Parlament, de forma que es donés més importància al treball de les Comissions i es reduís el nombre de sessions públiques, amb la qual cosa s'obtindria una major eficàcia.

L'ERROR D'ANTHONY EDEN

El discurs que la setmana passada va pronunciar Anthony Eden a la Cambra dels Comuns, és sens dubte un gran discurs. Eloqüent i àgil per la forma, aquest discurs té un contingut interessantíssim. En tractar de la guerra espanyola, el ministre de l'Exterior de la Gran Bretanya va mostrar-se força explícit i franc, sobretot en recollir algunes afirmacions de Lloyd George. Es comprèn que la majoria de la Cambra aplaudís calorosament el seu correligionari i que el vell polític gallès anés a felicitar-lo.

Dues reserves importants cal fer, però, a la brillant peça oratòria. La primera és que les dades que donà M. Eden com a prova dels avantatges que l'anomenada no-intervenció ha tingut per a la República, són incompletes i tendencioses. La segona objecció és que la tesi segons la qual una Espanya franquista no seria hostil a Anglaterra, constitueix un error profund i enorme que mostra alhora la mancança d'informació i de penetració psicològica per part del jove ministre anglès.

Un gran discurs pot no ésser — oh Mr. Eden! — un bon discurs. I no és bo un discurs que deforma els resultats de la no - intervenció — és a dir, de certes intervencions — i que fonamenta la política britànica en la confiança que, en el cas de guanyar Franco, aquest s'avindria fàcilment amb la Gran Bretanya.

¡Que poc coneix Mr. Eden la mentalitat i les tendències dels militars rebels d'Espanya! ¡Que poca experiència demostra tenir sobre els homes i sobre les nacions! Encara que, com algú sospita, la confiança ingènuament expressada per Mr. Eden fos deguda a seguretats donades o a prometences fetes pels facciosos, podem dir, sense por d'equivocar-nos, que si arribés el moment de posar a prova una tal confiança, Mr. Eden sofriria un terrible desengany.

No ho sap Mr. Eden? Doncs ja li ho direm. La quasi totalitat dels militars facciosos són germanòfils i anglòfobs ja d'abans del mes de juliol del 1936. I encara li direm, anant més enrera, que la gran majoria de l'oficialitat espanyola tenia ja, durant la guerra dels anys 1914 - 1918, les mateixes inclinacions.

Els militars facciosos espanyols i els estaments que amb ells col·laboren, senten avui tanta simpatia per Alemanya i Itàlia com antipatia per Anglaterra i França. Es una doble inclinació ideològica i sentimental que en el curs de la lluita a Espanya no ha fet sinó créixer i arrelar-se.

Anthony Eden ha declarat que, no havent fet el Govern de Londres cap mal — així ho creu ell — a cap de «les dues parts combatents», el vencedor de demà, sigui el que sigui, serà amic d'Anglaterra. Error! Si, com esperem, venç l'Espanya republicana, aquesta es situaria al costat de les altres democràcies, a despit de llurs defallences. Però si vencés Franco, Anglaterra es trobarà amb una Espanya feixista, posada decididament al costat de l'eix Berlín - Roma en tot i per a tot, tant en les combinacions diplomàtiques del temps de pau com en les lluites armades del temps de guerra. Més valdrà, per Anglaterra i per a Espanya, que no hi hagi ocasió de fer-ne la prova!

A. ROVIRA I VIRGILI

Mentre els facciosos bombardegen les poblacions civils de Lleida, Barbastre i Guíxols...

Quaranta dels nostres avions ràpids de gran bombardeig han batut plenament els objectius militars de Saragossa

(Vegeu informació a la pàgina 3)

LES COMARQUES

GIRONA

En aquesta Comissaria Delegada continuen rebent-se certificacions de les actes de constitució dels Ajuntaments d'acord amb les darreres disposicions del Govern de la Generalitat. Darrerament s'han constituït els següents:

VILADEMULS. — L'Ajuntament ha quedat constituït amb quatre representants d'Esquerra Republicana de Catalunya, tres de la CNT., tres del Partit Socilista Unificat i un de la Unió de Rabassaires. Ha estat elegit alcalde Miquel Font, de la Unió de Rabassaires.

LLAGOSTERA. — L'Ajuntament ha quedat constituït amb tres representants d'Esquerra Republicana de Catalunya, tres de la CNT. i tres del Partit Socialista Unificat. Ha estat elegit alcalde Santiago Vila, d'Esquerra Republicana de Catalunya.

TOSSA. — L'Ajuntament ha quedat constituït amb tres representants del Partit Socialista Unificat i un de la Unió de Rabassaires. Ha estat elegit alcalde Lluís Gamell, de la Unió de Rabassaires.

SANT FERRIOL. — L'Ajuntament ha quedat constituït amb tres representants d'Esquerra Republicana de Catalunya, tres de la CNT. i un de la Unió de Rabassaires. Ha estat elegit alcalde Florenci Bartolí, de la CNT.

LLANÇÀ. — L'Ajuntament ha quedat constituït amb tres representants d'Esquerra Republicana de Catalunya, tres del Partit Socialista Unificat, tres de la CNT. i un de la Unió de-Rabassaires. Ha estat elegit alcalde Jaume Purcallas, d'Esquerra Republicana de Catalunya.

RIPOLL. — L'Ajuntament ha quedat constituït amb sis representants d'Esquerra Republicana de Catalunya, sis de la CNT., sis del Partit Socialista Unificat i dos de la Unió de Rabassaires. Ha estat elegit alcalde Pasqual Masdeu, del Partit Socialista Unificat.

FIGUERES. — L'Ajuntament ha quedat constituït amb sis representants d'Esquerra Republicana de Catalunya sis del Partit Socialista Unificat, sis de la CNT. i dos de la Unió de Rabassaires. Ha estat elegit alcalde Alexandre Deulofeu, d'Esquerra Republicana de Catalunya.

CAMPMANY. — L'Ajuntament ha quedat constituït amb dos representants del Partit Socialista Unificat, tres de la CNT. i tres d'Esquerra Republicana de Catalunya. Ha estat elegit alcalde Josep Torna i Poch, del Partit Socialista Unificat.

RIUDECANYES

Les cases velles i d'aire sever semblen dominar totes les altres més humils, en el carrer estret, mal empedrat d'aquest poble de Riudecanyes, típic perquè conserva la seva antiguitat.

A l'esquerra hi ha el Casino Republicà; gran, ample, i al fons de l'entrada hi trobem una galeria coberta, amb taules per a prendre cafè, i s'hi deixa veure, travessat per l'espasa d'un raig de sol, tot el panorama de Riudecanyes, amb el seu bosc de pins que els rics del poble, tarats per una política de baix materialisme, tenien per a ells. Es creien senyors perquè tenien diners, però ignoraven que la riquesa no és, com el senyoriu, una superioritat espiritual ni mereix cap admiració dels humils.

També es veuen les branques altes del gessamí i d'un noguer carregat de fruit, com també el famós pantà amb els seus salts d'aigua, que ofereixen iritzacions de plata.

I, passant a una altra sala, més recollida, més íntima, s'hi troben unes belles fileres de llibres. Allí es llegeixen llibres, llibres de totes menes.

Si l'home fos més aficionat als llibres que a les armes, tanmateix la civilització de què tant ens enorgullim no fóra pas un mot buit!

Quan esdevingué la República, els republicans del poble de Riudecanyes, que ja són republicans de tota la vida, ho celebraren amb una immensa alegria, i respectaren tots els rics del poble, tots els fanàtics de la religió, i els feren vuere que la religió no ha descendit fins a una mesquina política temporal, i que Déu no el tenien els rics en exclusiva, que Déu estava més aviat amb els pobres, amb els tristos, amb els que sofreixen.

Així sòn els homes de Riudecanyes, i així és el poble: valent, caritatiu i honrat. Actualment, tot el poble té la seva atenció posada en la guerra, en els problemes que la guerra planteja, en les restriccions que la guerra imposa, en les necessitats que la guerra crea!

En tot moment, aquest poble tan nostre de Riudecanyes us dóna la sensació de com els postulats ideològics d'E. R. de C. estan arrelats en la gent que hi viu, gent que sap acomplir tothora amb el seu deure de catalans i de republicans.

Maria CARRETE

TEATRES

«MARIETA CISTELLERA», A L'ATENEU DE GRACIA

Demà, diumenge, a dos quarts de cinc de la tarda, a petició del nostre públic, es representarà la comèdia de Bonavia, «Marieta Cistellera», de la qual el nostre quatre escènic de l'Ateneu en fa una veritable creació, la qual cosa li ha valgut poder dir-ne l'obra de les ovacions. La presentació, acuradament sota la direcció de J. Serra i J. Esteve.

No dubtem que la sala es veurà concorreguda de socis i simpatitzants freturosos de retre homenatge als nostres actors.

Hi assistirà l'autor Salvador Bonavia.

A L'ORFEO GRACIENC

Demà, diumenge, el quadre escènic d'aquesta entitat dirigit per Josep Claramunt, representarà la comèdia en tres actes de Prudenci Bertrana, inspirada en un conte d'Oscar Wilde, «El fantasma de Montcorb».

La representació començarà a dos quarts de cinc en punt de la tarda.

Als Centres Oficials

GENERALITAT DE CATALUNYA

L'AUDIENCIA DEL PRESIDENT

Com de costum, el President despatxà, ahir al matí, amb els secretaris. A primeres hores de la tarda es traslladà al despatx oficial, on va rebre les visites del vice-president del Parlament espanyol, senyor Santaló; el literat senyor Pous i Pagès i una Comisió del Comitè organitzador del Primer Congrés Nacional de la Dona Antifeixista, la qual ha invitat el President per tal que assisteixi a l'acte inaugural.

EL RACIONAMENT DEL CARBO

El «Diari Oficial» de la Generalitat de Catalunya d'ahir publica els decrets d'Economia pels quals són intervinguts per aquest Departament la fabricació i venda de sabo a tot el territori de Catalunya i la producció, distribució i consum del carbó vegetal.

El racionament màxim del carbó vegetal queda fixat per a tot Catalunya a raó de cinc quilos per setmana per a les famílies fins a cinc individus, i de deu quilos per setmana quan la família consti de sis individus o més.

VISITES REBUDES AHIR A LA TARDA PEL PRESIDENT COMPANYS

El President de la Generalitat rebé ahir, a la tarda, entre altres, les següents visites:

Sots-secretari de la Presidència, senyor Martí Rouret; director de LA HUMANITAT, senyor Marian Rubió i Tudurí; director d'Administració Local, senyor Manuel Galés, i comissari de Propaganda, senyor Jaume Miravitlles.

TRENCATS GUARIMENT RAPID I ECONOMIC
ORTOPEDIA TEIXIDO ARIBAU N.º 5

PARLAMENT DE CATALUNYA

Sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanoves, es reunirà avui, dissabte, la Comissió de Govern Interior i la Diputació Permanent de la Cambra, per tal de despatxar assumptes de tràmit.

AJUNTAMENT

L'ALCALDE REP I TORNA VISITES

L'alcalde, senyor Hilari Salvadó, acompanyat del conseller regidor de Governació, senyor Josep Escofet, i del cap de Cerimonial, senyor Emili Puigdomènec, ha tornat la visita que li féu el ministre de Treball Assistència Social de la República, doctor Jaume Aiguader i Miró.

També fou complimentat per la Junta nova del Collegi d'Advocats de Barcelona, la qual l'ha saludat i s'ha posat a la seva disposició.

MORALMENT I MATERIALMENT, BARCELONA AJUDARA LLEIDA

Una representació de l'Ajuntament de Barcelona, formada pels consellers senyors Puig i Elias, que portava la representació de l'alcalde, senyor Hilari Salvador, i Pla, Castellote i Roca, de les minories d'Esquerra Republicana, CNT, i PSUC, respectivament, es traslladà dijous a Lleida per tal de trametre al seu Ajuntament el condol de la ciutat de Barcelona pel bombardejament de què ha estat objecte recentment l'esmentada ciutat catalana i per tal de manifestar-li, ensems, que la nostra ciutat es troba moralment i material al costat d'aquella població, a la qual ajudarà en allò que calgui. En retornar, donaren compte a l'alcalde de la gestió realitzada.

ACORDS DEL COMITE MUNICIPAL PERMANENT

El comitè municipal permanent en la seva reunió d'ahir prengué entre altres els següents acords:

Organitzar un homenatge popular, dedicat al gran artista Pau Casals, glòria legítima de Catalunya, que ha posat el seu art magnífic al servei del poble i ha contribuït així a elevar el nivell cultural dels treballadors; i que s'encarreguin les comissions de Cultura i Governació de la preparació dels detalls oportuns per a realitzar el susdit homenatge.

Que la Conselleria Regidoria de Serveis Públics comuniqui als comités obrers de control de tramvies, autòmnibus, metros i funiculars la relació dels mutilats i ferits en la lluita contra el feixisme, que ho justifiquin, mitjançant document estès per Sanitat de Guerra, davant aquella Conselleria, per tal que d'acord amb el convingut amb els susdits comitès obrers els sigui facilitat passi de gratuïtat per als serveis de transports públics urbans.

Designar una ponència, integrada per un representant de cada una de les minories consistorials, i presidida pel conseller regidor de Serveis Públics per tal d'estudiar una reglamentació de la venda ambulant.

Concedir 5.000 pessetes per a la celebració del I Congrés Nacional de la Dona en vista de la petició feta per la presidenta del Comitè de Dones contra el Feixisme.

Donar a l'alcaldia de Barcelona un vot de confiança perquè prengui totes les mesures que calguin a favor de la ciutat de Lleida, bàrbarament bombardejada per l'aviació rebel i demostrar així una vegada més la solidaritat íntima i la reacció que el nostre poble experimenta davant d'atemptats contra la població civil com el que ha estat objecte la capital lleidatana.

Tenir per designat conseller de l'Ajuntament de Barcelona, en substitució d'Alexandre G. Gilabert, el ciutadà Vicenç Barriondos i Cirach; i vice-president segon el l'Assemblea Municipal, en la vacant produïda pel ciutadà Jordi Benejam, el conseller Jaume Lluís i Roca.

Aprovar, en virtut de proposta de la minoria de la C. N. T., el següent acoblament dels seus representants en l'organització de l'Ajuntament: Conselleries Regidories de Serveis Públics i Circulació, Urbanització i Obres i Vigilància Municipal, ciuta[illegible] Muñoz i Magí Cabruja, respectivament. Delegacions de Districte: Districtes I, IX i X, consellers Jaume Aragó, Joan Puig i Elias i Tomàs Castellote, respectivament. Comissions: Serveis Públics i Circulació, consellers Vicenç Pérez i Ponciá Alonso; Hisenda, consellers Jaume Aragó i Tomas Castellote; Cultura, consellers Joan Puig i Elias i Jaume Aragó; Assistència Social, conseller Joan Puig i Elias i Vicenç Barriendos; Higiene i Sanitat, conseller Ponciá Alonso; Proveïments, conseller Joan Escandell i Manuel Muñoz; Estadística, conseller Joan Escandell; Urbanització i Obres, consellers Manuel Muñoz i Vicenç Barriendos; Vigilància Municipal, consellers Magí Cabruja i Vicenç Pérez.

Atorgar una subvenció de 5.000 pessetes al Comitè Català pro-Homenatge a la U. R. S. S. per tal de collaborar a les despeses que tingui amb motiu de la celebració del XXè. aniversari de la Revolució Soviètica.

ORDRE PUBLIC

[redacted]

EXAMENS D'ASPIRANTS A GUARDIES DE SEGURETAT

Avui, dissabte, a les nou del matí, tindran lloc a l'Hotel núm. 1 de la Plaça d'Espanya, els exàmens teòrics a Guàrdies del Cos de Seguretat de Catalunya, que figuren en la relació fixada al tauler d'Edictes del Tribunal.

Així mateix i a la mateixa hora continuarà la revisió mèdica i l'examen pràctic dels aspirants convocats que no els hagin sofert.

DEFUNCIONS

Al Dispensari del carrer de Barberà, fou portat per uns transeünts un home trobat sense sentit enmig del carrer.

El metge de guàrdia certificà la seva defunció.

S'ignoren el nombre i altres detalls.

* * *

Estranyats els veïns de la casa núm. 21 del carrer Comtal que la inquilina del segon pis Enriqueta Sagrat, de 70 anys, no sortia feia uns dies, avisaren la policia la qual entrà a la casa i trobà l'inquilina morta.

El cadàver fou traslladat al Dipòsit judicial per a saber les causes de la mort.

FRONTO NOVETATS
Avui, tarda, a les quatre
A cistella
CANTABRIA - BASURCO
contra
IRUN - LIZARRIBAR - RICARDO
Nit, a un quart d'onze
A pala
NARRU II - JAUREGUI
contra
ROBERTO - PEREA
Detalls per cartells

FRONTO TXIKI ALAI
Avui, tarda, a les quatre:
ANTONIA - LOLILLA
contra
TRINI - AURELI
Nit, a les deu:
SAGARIO - TONI
contra
ALEGRIA - ANGELITA
Detalls per cartells.

Frontó Principal Palace
Avui, tarda
CESAR - ELOLA
contra
REMENTERIA - GOENAGA I
JOSECHU - IRIZAR
contra
VICENTE - ANSOLA
Detalls per cartells.

FRONTO «NUEVO MUNDO»
Avui, tarda, a dos quarts de quatre
A raqueta
BERRUETA - ANGEL
contra
ENRIQUE - PEDRIN I
Nit, a les deu
ROSITA - ARANE
contra
CONCHI - MARI CRUZ
Demà, gran matinal, a dos quarts d'onze
Detalls per cartells

ENCENEDORS

CASA SUBIROS
Hospital, 42 - Tel. 13651

INFERMER PRACTIC
s'ofereix a Clínica o casa particular en qualsevol població de Catalunya. Ofertes per escrit a LA HUMANITAT. J. M. 1718.

Camiseria

Ferrer Batlles
36, Boqueria, 38
Sueters, Pullovers, Caçadores, Bufandes, Guants, Pijames, etc.
Camises a mida
Mitges FERRO de garantia

CLINICA GALLEGO - VIES URINARIES
Consulta 11 a 1, 4'30 a 8. F. 10 a 1
Carrer Nou de la Rambla, 18. PELL SANG VENERI PROSTATA
MATRIU IMPOTENCIA DIATERMIA Director: Dr. Riu Porta

HERNIES (TRENCADURES)
P. SIMÓN
Aparells fabricats per cada cas per l'especialista
PERESIMON
a 15, 25, 35, 45, 55, 65, 85, 100 Ptes
Especialitat amb faixes per l'estòmac caigut
AL REGULADOR Carme, 51 (tenda)
CASA FUNDADA EL 1890
Telefon 12743 BARCELONA

NOGAT
PRODUCTE ESPECIAL MATARATES

EL TERROR DE LAS RATAS
NOGAT
LA SENTENCIA A SU MALDAD

El matarates NOGAT constitueix el producte més còmode, ràpid i eficaç per a matar tota mena de rates i ratolins. Es ven a 60 cèntims paquet i a 10 pessetes la capsa de 25 paquets, a les principals farmàcies i drogueries d'Espanya, Portugal i Amèriques.
Producte del Laboratori Sokatarg
Carrer del Ter, 16 - Tel. 50791 - BARCELONA
NOTA: Si us adreceu per escrit al nostre Laboratori, prèvia la tramesa per gir postal o en segells de correus de l'import, més 50 cèntims per despeses, us serà enviada a volta de correu la vostra comanda.

LA MUSICA

L'ORGUE MONUMENTAL DEL PALAU NACIONAL DE MONTJUIC AL SERVEI DE LA RADIODIFUSIO

L'eminent mestre organista J. Sunyer i Sintes demà, diumenge, dia 7, a les nou del matí, des del Palau Nacional de Monjuïc donarà un altre concert amb el monumental orgue d'aquest Palau.

L'acte serà radiat per Ràdio Barcelona i Ràdio Associació de Catalunya. En el programa figuren: «Suite Gothique», de Boëllmann; «Noel», a l'estil antic, de J. Sunyer i Sintes, «Rapsòdia», sobre cants populars catalans, de Gigout.

Aquests concerts dominicals formen part del pla musical organitzat per la Direcció General de Radiodifusió.

ELS «QUARTETS», DE BEETHOVEN A LES EMISSORES BARCELONINES

Aquesta setmana el Quartet de Corda de Barcelona continuarà l'audició integral dels Quartets de Beethoven.

En aquesta segona sessió, que tindrà lloc als Estudis de la Direcció General de Radiodifusió, Avinguda del 14 d'Abril, 94, el Quartet de Corda de Barcelona executarà el Quartet II en sol major i el Quartet XII, en mi bemoll, del gran compositor.

Es digne d'esment que mentre el primer d'aquests dos Quartets de Beethoven es un dels mes alegres i optimistes dels que va escriure en la seva primera època, el segon correspon als que va compondre quan ja era totalment sord, època en què hom diu que Beethoven va desenrotllar-se amb tota la seva més inspirada força emotiva creadora.

Aquest interessantíssim concert del Quartet de Corda de Barcelona serà radiat per les emissores Ràdio Barcelona i Ràdio Associació de Catalunya demà, diumenge, a les deu de la nit, dintre les emissions musicals organitzades per la Direcció General de Radiodifusió.

GRAN ASSORTIMENT DE CATIFES NUADES A MA
HOTEL DE VENDES
PELAYO, 8 — TELEFON, 14370

[redacted]

TENIA [redacted] GANES DE MARXAR [redacted] DETENEN

Ha estat [redacted] Torres Alsina, per la [redacted] considerada sospito[redacted] gestions per a obtenir un [redacted]

UN [illegible] FITAT

A la policia es denuncià que a Florenci Devango li robaren la cartera on portava 86.000 pessetes i documents.

MAS & ROCA
CAMISERS
VESTITS LLANA MARCA PASTORA - VESTITS LLANA MARCA DR. RASUREL
PREUS BARATISSIMS
PORTAFERRISSA, 24 i 26
FONTANELLA, 16

PALAU DE JUSTICIA

[redacted]

QUATRE MESOS DE PRESO

S'ha vist la causa, al Tribunal d'Urgència núm. 2, contra Josep Maria Gutiérrez i Gonzàlez, acusat d'ésser contrari al règim.

El fiscal ha demanat la pena de quatre mesos i [illegible] dia de presó.

[redacted]

ESTRANGER QUE ABUSA DE LA SITUACIO

Ha estat passada a la disposició del Jutjat, per la policia, Ilsa Schulz, la qual venia a preus exagerats els seus productes.

Al Jutjat ha estat lliurada una important quantitat de pessetes i francs trobats en poder de la detinguda, la qual, després de jutjada, serà expulsada de Catalunya.

[redacted]

PRESA DE POSSESSIO

Ahir va prendre possessió i la promesa reglamentària davant el Ple de l'Audiència, el nou jutge d'instrucció de Reus, senyor Enric Bové Guàrdia.

La vida a la Ciutat

CONFERENCIES

Conferència i dejuni.—Demà, diumenge, a les cinc, a «Pentalfa», Rambla de Canaletes, 9, primer, Dia de Dejuni i conferència sobre «El Dejuni que cura». Tots els socis i amics de «Pentalfa» podran inscriure's com a dejunadors i deixar l'import del dinar a benefici de les víctimes del feixisme.

LA CULTURA

Collegi d'Infermeres Oficials de Catalunya.—Aquesta entitat, seguint les seves normes, donarà un curset de Cirurgia d'Urgència, al qual podran assistir-hi tant les infermeres titulars com les estudiants.

Aquest curset anirà a càrrec del doctor Bergós Ribalta.

Les classes començaran el proper dia 15 i la inscripció queda oberta des d'ara a la Secretaria del Collegi, Tapineria, 10 (Casal del Metge), de deu a dotze i de quatre a sis.

Unió d'Estudiants. — Aquesta entitat de divulgació cultural, obrirà les seves aules d'ingrés universitari, infermeres, bibliotecàries, repàs batxillerat, preparació comercial i cultura general, el dia 15 del que som. També iniciarà cursets per un sistema especial circulant. Per a informacions: Rivadeneyra, 4, segon. Telèfon 22.439. Hores: de dos quarts de set a dos quarts de vuit de la tarda.

Associació de Funcionaris de la Generalitat de Catalunya. — La Comissió de Cultura de l'Associació de Funcionaris de la Generalitat de Catalunya U.G.T., comunica que ha estat prorrogat fins el dia 15 del mes que som, la inscripció per a les classes de Rus que es donaran en aquesta entitat. Inscripcions i detalls, Passeig Pi i Margall, 58, principal.

EXAMENS A L'INSTITUT «SALMERON». — Es convoca per a la segona volta, els alumnes d'Ingrés, majors de 14 anys, els quals es presentaran a aquest Centre, el proper dijous dia 11, a les dotze en [illegible] del matí.

ERC

E. R. C. I EL CONGRES NACIONAL DE LA DONA

Es posa a coneixement de tots els militants en general que ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA està oficialment representada en el Comitè Organitzador del PRIMER CONGRES NACIONAL DE LA DONA que se celebrarà a Barcelona els dies 6, 7 i 8 de novembre, i a tal fi, prega a tots els presidents d'Entitats, Federacions locals i comarcals, militants i públic en general que per assabentar-se dels assumptes referents a aquest, poden adreçar-se per escrit o personalment, durant tot el dia d'avui al Secretariat Femení, (Rambla de Catalunya, 26), on se'ls informarà degudament.

INAUGURACIO DE LA BIBLIOTECA I D'UN CURSET DE CATALA AL CASAL «ESPARTACUS»

El dijous, a les set de la nit, va tenir lloc l'acte inaugural de la Biblioteca i d'un Curset de català, que la Comissió de Cultura d'aquell Casal ha organitzat.

Va obrir la vetllada, el vice-president del Casal company Marco. Expressà la seva satisfacció en oferir els dos actes que estaven celebrant, i digué que si bé estem travessant hores amargues, no per això el Casal, es recloia en un recó esperant la victòria, sinó que aquesta arribaria més aviat, treballant amb fi i voluntat en totes aquelles activitats que no perjudiquen el ritme de la guerra.

Afers oficials privaven al president del Casal Miravitlles, assistir a l'acte, però que aquest li havia conferit la seva representació. A continuació cedí l'ús de la paraula al professor de català ciutadà Sabater, el qual en nom del Collegi Oficial de Professors de Català, va donar les gràcies al Casal per haver organitzat aquest curset. Féu un enaltiment de la nostra llengua i digué que el curset de català, aquest que s'iniciava en aquells moments, igual com tots els altres que se celebren, serveixen per a fer un refinament de la nostra parla. Acabà amb una altra felicitació calorosa al Casal per la inauguració de la Biblioteca, a la qual li augura un èxit.

El company bibliotecari va dirigirse als assistents amb aquests mots: Aquell anhel nostre que nià tot just creat el Casal, ha anat prenent cos fins que ha arribat a convertirse en una realitat. Es amb goig que hem cooperat a la tasca de la creació d'aquesta modesta Biblioteca, en la qual no manquen els clàssics, clàssics castellans i els contemporanis que farien interminable la llista dels volums que omplenen el reduït lloc, que ha de constituir l'orgull de l'entitat.

A més a més una completa Enciclopèdia, una profusió de guies, integren el nostre patrimoni espiritual.

Aquesta obra en embrió que posem a la vostra disposició, cal que vosaltres li doneu aquella vida perquè pugui sobreviure, i per tant ens veiem precisats a no trigar molt temps a buscar una ampliació d'aquesta Biblioteca.

Avui hem volgut també associar en aquest acte un altre el qual ha de tenir l'escalf de tots i em refereixo al curset de català la inauguració del qual té lloc en aquest moment.

El Casal, doncs, va fent, a mesura de les seves possibilitats i dels moments plens de dolor i de tristesa perquè travessa el nostre poble, una noble tasca cultural, cal però, que vosaltres coopereu en aquest esperit de superació espiritual que a tots ens anima, per tal de fer de la nostra estimada terra una Catalunya ben gran i lliure.

Finalitzà amb una invitació per a passar a veure la Biblioteca. El vice-president del Casal amb uns mots de regraciament per l'assistència a l'acte, va cloure la vetllada.

SECRETARIAT FEMENI

Havent quedat constituïda la secció femenina «Estol de dones d'Esquerra Republicana de Catalunya», es prega a totes les companyes que s'han inscrit a aquesta nova secció que assisteixin a la reunió que tindrà lloc avui, a les set del vespre, al Secretariat Femení d'Esquerra Republicana de Catalunya, Rambla Catalunya, 26.

FESTIVALS, DONATIUS I RECAPTES

FESTIVAL PER A DEMA, DIUMENGE, A LES ONZE DEL MATI. — Amb motiu d'inaugurar-se el «Recó del combatent» de l'Hospital Militar núm. 3, del carrer de Lleida, el Grup Lluís Sirval, de la Secció cinquena, amb la collaboració de la Comissió Femenina Pro-Ferits i Combatents del Comitè Local del Socors Roig de Catalunya (Secció del Socors Roig Internacional), ha organitzat un festival amb la cooperació dels companys d'Espectacles Públics, amb el següent programa:

Enric Borràs, recital de poesies; Assumpció Casals, recital de poesies; Maria Teresa Planes i Carolina Castillejos, tiples (teatre Novetats); Adela Garcia, tiple còmica; Jesús Royo, tenor còmic, Francesc Godayol i Esteve Guijarro, tenors (teatre Novetats); Jaume Miret i Lluís Fabregat, barítons (teatre Novetats); Cobla Aragonesa Cebollero, amb les seves clàssiques «jotes»; Germanes Morel, varietats; Manuel Morató i Amèlia Palau, ventríloc i passatemps còmics; Mestres acompanyants, Isidre Roselló i Ramon Gorgé; l'entremés «Mañana de sol», per Lina Roda, Purita Vilde, Leonci Martín i Francesc Serrano; Lina Roda i Purita Vilde, cançons i ballables; Rondalla de Guitarres i Bandúrries professionals; Dorita Libert, tiple (teatre Nou); Animadors de l'espectacle, Lepe i Nanín.

ASSISTENCIA INFANTIL. — Els vostres fills han crescut. Segurament teniu guardat curosament en algun armari el seu material escolar.

¿No el podríeu cedir a les colònies escolars d'Assistència Infantil? Assistència Infantil. Passeig de Pi i Margall, 76.

ACLARIMENT SOBRE L'ANUNCI D'UNA CONVOCATORIA DE 470 PLACES DE MESTRE

Havent estat publicada amb retard, en algun diari barceloní, una nota informativa en la qual es donen instruccions per a acollir-se a la convocatòria de provisió de 470 places de Mestre d'ensenyament primari, la Conselleria de Cultura, amb el fi d'evitar possibles confusions i molèsties inútils, fa avinent:

Primer.—Que l'esmentada nota ja fou publicada fa dies i que només per error involuntari ha estat ara repetida.

Segon.—Que la convocatòria a la qual es refereix quedà tancada ja fa temps i que el curs s'està celebrant actualment.

Queda, per tant, aclaria, que no hi ha anunciada cp altra convocatòria.

L'HOSPITALITAT DEL PARLAMENT CATALA PER A LES CORTS DE LA REPUBLICA

Un periodista ha parlat aquest matí amb el President del Parlament català, senyor Casanoves. En preguntar-li què hi havia de cert sobre la possible utilització del saló de sessions del Parlament català per a reunió de la Cambra dels Diputats, el senyor Casanoves ha manifestat el que segueix:

—Puc manifestar-vos que he rebut la visita del senyor Martínez Barrio, President de les Corts, el qual em donà compte que seguint el trasllat breu i transitori del Govern de la República —encara que de moment la Cambra dels Diputats continua a València— i tenint en compte l'hospitalitat que Catalunya ha ofert i dispensarà en tot moment al Govern de la República i a tots els organismes, sollicitava l'hospitalitat al Parlament català per al Parlament de la República.

A tal efecte, el senyor Casanoves ha convocat per a demà la Comissió del Parlament per a tractar d'aquest assumpte i, naturalment, és d'esperar que es podrà fer honor a la demanda, tenint sempre en compte que el fet d'aquesta conveniència no perjudica per a res la independència ni les prerrogatives dels dos Parlaments.

Quant a la capacitat del saló de sessions, el senyor Casanoves opina que serà suficient en les actuals circumstàncies.

Als joves de la lleva del 1939

El Comitè d'Educació Militar a Catalunya recorda altra vegada als joves de 19 anys que tenen el deure d'inscriure's immediatament en llurs respectius Centres d'Instrucció, ja que aquesta necessitat obligatòria no ha estat anullada de cap manera per la crida a files el dia 15 de novembre.

EL CUPO DEL CEC

En el sorteig públic efectuat ahir, dia 5 de novembre, sortiren premiats els números següents de totes les sèries: amb 25 pessetes, el 805 i amb 3 pessetes el 5, 105, 205, 305, 405, 505, 605, 705 i 905.

L'INSTINT DELS ANIMALS ELS ENSENYA A GUARIR-SE AMB PLANTES

Dr. NUKY, de Boston

Perquè troben en elles un millorament ràpid i curació definitiva als seus mals. La medicina vegetal, cada dia ens assenyala noves i sorprenents curacions en casos desesperats, portades a terme sense cap perill per a la salut, en tota classe de malalties.

Tot depèn en saber extraure d'un munt de plantes ben escollides, els riquíssims i saludables sucs que posseeixen, portadores d'una superabundància de salut i energies.

Guariu-vos aviat i amb economia, enviant una botelleta d'orina i algunes dades de la vostra malaltia a la «Secció d'Investigació i Anàlisis de Tractaments Dr. Nuky (exclusivament vegetals), Balmes, 256, xalet. Barcelona. Telèfons: Direcció 81.250; Administració 83.731; Laboratoris 70.801. De 10 a 1 i de 4 a 7. Festius de 10 a 1.

Primer Congrés Nacional de la Dona

VISITA AL PRESIDENT I A L'ALCALDIA

Ahir, al matí, el Comitè Executiu del I Congrés Nacional de la Dona, va acomplir l'agradosa formalitat de presentar al President de Catalunya les delegades estrangeres Bernadette Cattaneo, Marie Rabaté, Gilda Vernon, Marcelle Lerroy, Myriam X., d'Itàlia, i Dina González, d'Astúries. Les feren costat delegades de la C.N.T., Partit Sindicalista, U.G.T., E.R.C. i Aliança de la Dona Jove, junt amb les nostres bones amigues Maria Dolors Bargalló, presidenta del Congrés; M. T. Gibert, M. Ll. Queralt, M. Ll. Algarra, de la Comissió Organitzadora.

El President de Catalunya, Lluís Companys, rebé amablement les visitants i va correspondre amb un sentit parlament, ple d'emoció i de patriotisme els mots de presentació que va fer Maria Dolors Bargalló.

La gentilesa del President va trascendir en la delicada ofrena de sengles «corbeilles» de flors que varen ésser trameses al si del Comitè.

Seguidament, les comissionades nacionals i estrangeres es traslladaren a l'Ajuntament, on l'alcalde de Barcelona, Hilari Salvador els va adreçar una xardorosa felicitació, glossa de la seva tasca, que tant pot influir en la unitat definitiva dels homes, per a guanyar la guerra. El company Hilari Salvador, ultra obsequiar, també amb flors, les visitants, va invitar-ne una representació a un dinar, que va tenir lloc al Cafè de la Rambla, al migdia.

LONX AL CASAL DE LA CULTURA

A mitja tarda, les delegacions anglesa, francesa, belga, italiana austríaca i les dirigents catalanes, assistiren al vi d'honor que els fou ofert pel Casal de la Cultura. El secretari general d'aquest, company Fàbrega, assistit pels directius Aguiló, Sucre, Prats, Fabregat, Junyer, Fontanet i una nodrida representació de formoses secretàries del Comissariat de Propaganda i Bibliotecàries del Casal, va fer els honors a les distingides representacions. Cap el tard, va honorar l'acte amb la seva presència la distingida esposa del President de Catalunya, la qual va canviar, frases amb les delegades estrangeres i va aportar a la festa tot el prestigi de la seva representació.

¡ROBA PER AL FRONT! ¡AJUDEU ELS NOSTRES SOLDATS!

Moles, Molina i Matas, Comissaris dels XII i XI Cossos d'Exèrcit i de la 2 Divisió, són a Barcelona. Han vingut per a encarrilar i organitzar una iniciativa del Subcomissariat General de l'Exèrcit de l'Est: la recollida de roba d'hivern per als combatents del front d'Aragó.

El President de Catalunya, ha patrocinat la idea. Les organitzacions antifeixistes s'hi han sumat sense excepció i amb entusiasme. Ha estat creada una Comissió que tindrà al seu càrrec la missió de recollir tota mena de donatius.

Durant una setmana —la que va del 8 al 15 de novembre— aquests donatius de roba seran admesos.

Ara, els tres Comissaris marxaran novament cap al front. La seva missió ha acabat. Han exposat els termes de la iniciativa i han posat d'acord partits i sindicals per a realitzar-la. Aquests l'han articulada. I ara és el poble el qui té la paraula.

Catalunya s'ha distingit sempre pel seu amor a la causa de la Llibertat i de la Democràcia. Aquesta causa es defensa, avui, als fronts de combat amb les armes a la mà. Es just i és natural, doncs, que Catalunya, donant una centèssima prova d'aquell sentiment generós, pensi amb els combatents i que procuri dotar-los de tot el que necessiten.

S'apropa l'hivern. Molts llocs del front d'Aragó ja són coberts de neu. Fa fred. Els soldats han de suportar-lo amb menys intensitat. Tots hem de contribuir-hi.

Estem segurs que d'ací a pocs dies, dotzenes i dotzenes de camions de gran capacitat avançaran, carregats de roba, per les carreteres que condueixen al front d'Aragó. Ens imaginem aquesta caravana que durà el consol als germans lluitadors. Un doble consol: el de la solidaritat entre el front i la reraguarda, i el de cobrir-se el cos per a suportar millor les inclemències del temps.

REUNIO DEL COMITE D'EDUCACIO MILITAR A CATALUNYA

Al Palau de la Generalitat i a les oficines del Comitè d'Educació Militar s'han celebrat reunions presidides pel senyor President de la Generalitat, amb assistència de tots els vocals representants de les organitzacions polítiques, sindicals i de la joventut.

S'han fixat les normes d'actuació del Comitè i tractat tots els problemes que afecten a l'educació militar a Catalunya. Els acords han estat presos per unanimitat i a tots els debats s'ha palesat la comprensió i esperit de convivència dels representants de totes les forces antifeixistes de Catalunya.

El Comitè es tornarà a reunir el pròxim dilluns, degut al fet que les tasques que realitza l'obliguen a actuar intensament i a reunir-se gairebé amb caràcter permanent.

Es donà compte de la constitució dels Comitès de Conjunt Comarcal de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona. Amb la constitució d'aquests Comitès i els nomenaments dels càrrecs s'ha pogut realitzar amb tota intensitat la preparació militar de la joventut catalana, i la reserva més positiva per al nostre Exèrcit de la República.

Fou acordat nomenar secretari general del Comitè, Eduard Ragasol i vice-secretari general Jaume Casanoves.

El periodista Balius, alliberat

El president del Sindicat Professional de Periodistes, Ferran Pintado, visità el cap superior de Policia, coronel Burillo, per tal d'interessarli l'alliberació del periodista Jaume Balius.

El senyor Burillo, mitjançant els corresponents informes, accedí a la petició feta pel Sindicat, i el company Balius fou tot seguit alliberat.

L'esmentada entitat periodística es complau a fer públic el seu agraïment vers el cap superior de Policia, per la coral deferència amb què ha resolt la demanda feta a favor d'un company.

EL PERIODISME I LES TASQUES DEL COMISSARIAT DE PROPAGANDA

El Sindicat Professional de Periodistes ha interessat que, per la Generalitat, es doni la deguda participació del periodisme organitzat a les tasques del Comissariat de Propaganda, i ha obtingut del sots-secretari de la Presidència, senyor Rauret, la comunicació de l'assumpte al President Companys, per al seu coneixement i resolució que calgui.

¡Ara voldrien fer desaparèixer el rastre de la destrucció de Guernica!

París, 5. — La representació a París del govern basc ha presentat una querella a la companyia francesa «Agpha» per la pel·lícula sobre el bombardeig de Guernica. La delegació basca havia lliurat a l'esmentada companyia la pel·lícula per a la seva revelació. Ensems féu saber que la versió de la pel·lícula comprovaria la destrucció de Guernica pels avions rebels de Franco. Revelada la pel·lícula pogué comprovar la delegació basca que no era la veritable sinó que havia estat substituïda per una altra que no prova res.

El Tribunal ha resolt que la pel·lícula en qüestió serà estudiada pel perit cinematogràfic Delac.

DESAUTORITZACIO D'UNA PRETESA ENTITAT BENEFICA

Per mitjà del Gabinet de Premsa, ens ha estat facilitada la següent nota de la Subsecretaria de la Presidència:

«Es fa pública la desautorització d'una pretesa entitat, anomenada Unió de Socors Pro Infància (Carme, 15, primer, primera), la qual es dedicava a recaptar cabals i a organitzar festivals benèfics i que tracta d'emparar-se amb la presidència honorària del senyor President de la Generalitat, essent així que aquest no té res a veure amb la representació que amb finalitats dubtoses se li atribueix.»

COMITE CATALA PRO HOMENATGE A LA U. R. S. S. -- XX ANIVERSARI DE LA REVOLUCIO SOVIETICA

Demà, diumenge, a dos quarts d'onze del matí, al Teatre Olimpya, es celebrarà un magne Homenatge a la URSS i a Madrid en el qual prendran part destacats elements dels Amics de la Unió Soviètica, E. R. C., U. G. T. i C. N. T., presidits pel President de Catalunya, Lluís Companys. Antifeixistes tots: Homenatgeu la URSS i el Madrid heroic.

S'estan fent gestions perquè aquest acte assoleixi un èxit esplendorós. Avui, durant tot el dia, les emissores de ràdio donaran compte de les incidències de l'organització. Tots els partits polítics i organitzacions adherides tindran un lloc a la Presidència.

Tots els actes organitzats per a avui pel Comitè Pro Homenatge a la U. R. S. S. es suspenen, per tal de donar el màxim relleu a la diada de l'Aniversari de la Revolució Soviètica.

ELS POLONESOS ALEMANYS VISITEN HITLER

Berlín, 5. — El canceller Hitler ha rebut aquest matí una delegació de la «Unió de Polonesos a Alemanya». Als cercles polonesos de Berlín es diu que és possible que aquesta audiència concedida per Hitler signifiqui un canvi d'actitud del Reich vers la minoria polonesa, a la qual Hitler reconeix per aquest fet un Estat de fet dintre de les fronteres alemanyes. Des que es varen suprimir els partits polítics a Alemanya, Hitler no havia rebut mai cap grup polític no nacionalsocialista organitzat a Alemanya.

Als cercles polítics alemanys es dóna a entendre que l'entrevista d'aquest matí significa el primer pas vers la concertació d'un nou acord relacionat amb el règim de les minories alemanya i polonesa a llurs països respectius.

RUTHA, NAZI I HOMOSEXUAL, S'HA SUICIDAT

Praga, 5. — Aquest matí s'ha trobat Enric Rutha, mort per suïcidi, a la presó de Ceskalipa. S'havia penjat amb els elàstics, que lliga a les barres de la làmpara. Per tal d'ofegar els seus crits, s'havia posat un tros de tela a la boca. Tenia les cames lligades amb una corbata. Abans de suïcidar-se havia disposat les robes del llit de tal manera que el guàrdia, en mirar per la finestreta, pogués creure que el presoner estava dormint. La direcció de la presó s'ha incautat dels papers i ha obert una enquesta.

Com es recordarà, l'arquitecte Rutha era, a més a més de lloctinent dels nazis de Txecoslovàquia, una mena de ministre d'afers estrangers d'Henlein. Fou detingut recentment per homosexualitat.

COMUNICATS DE GUERRA

MENTRE ELS FACCIOSOS BOMBARDEGEN LES POBLACIONS CIVILS DE LLEIDA, BARBASTRO I GUIXOLS...

València, 5. — Nota del Ministeri de Defensa Nacional:

«De fa un any, l'aviació facciosa ve demostrant gran predilecció pels bombardeigs sobre poblacions civils de reraguarda.

Els darrers fets d'aquesta naturalesa són els registrats aquesta setmana a Lleida, on resultaren uns 250 morts, entre ells 50 infants; a Barbastre, on el nombre de cadàvers recollits passa del centenar, i a Sant Feliu de Guíxols, que avui ha estat víctima d'un bombardeig molt intens.

Ara l'enemic, ensems que realitza aquests atacs, potser com apròleg terrorífic, acumula grans efectius de tropes i gran quantitat de material, per a properes ofensives. Un dels centres on fa tals concentracions és Saragossa.

La nostra aviació, que en les recents operacions de Fuentes de Ebro i malgrat la gran proximitat amb la línia de combat, prescindí de tota acció ofensiva sobre la capital, ha anat avui a Saragossa amb objecte de dispersar les esmentades concentracions.

L'atac l'han realitzat en massa quaranta avions ràpids de gran bombardeig, els quals, cercant objectius militars que hi ha a la ciutat, els han batut plenament.

En un dels objectius atacats, s'ha produït una gran explosió vista per tots els aviadors i confirmada pels observatoris terrestres. Indubtablement, fou un important dipòsit de municions o de material explosiu. Encara que des de la plaça se'ls féu nodrit foc antiaeri, tots els aparells tornaren sense novetat a llurs bases.

L'enemic sofreix gran nombre de baixes i fracassa en atacar les nostres posicions de Las Cucullas a l'Alt Aragó

L'artilleria republicana ha batut una caravana de camions que es dirigia a Terol

DEL MINISTERI DE DEFENSA NACIONAL

València, 5. — Ministeri de Defensa Nacional. Comunicat oficial de guerra:

EXERCIT DE TERRA:

CENTRE. — A darrera hora de la tarda d'ahir, per iniciativa de l'enemic, s'entaulà un combat al sector d'Aravaca i es corregué des de la cota 670 fins la vaguada de la ribera de Pozuelo.

EST. — L'enemic, després d'intensa preparació artillera, intentà ocupar les nostres posicions de Las Cucullas (Alt Aragó) i fracassà en el seu intent. Se li ocasionaren gran nombre de baixes vistes.

SUD. — Habituals tiroteigs a les posicions de Portugos i Pitres (Granada).

LLEVANT. — Els facciosos hostilitzaren amb foc de fusell i metralladora Cañigral i altres posicions i amb foc de morter les del front de Pancho Villa.

La nostra artilleria baté una caravana de vint vehicles que es dirigia d'Albarracín a Terol.

Als altres fronts sense novetat.

Un submarí pirata ha torpedinat un vaixell mercant, sense conseqüències

València, 5. — El Ministeri de Defensa Nacional ha facilitat la següent nota:

«El servei de defensa de costes ha comunicat al Ministeri de Defensa Nacional el següent:

Aquesta tarda a les 16 25 i a l'altura de Sant Carles de la Ràpita, un vaixell mercant el nom i nacionalitat del qual no pogué ésser comprovada des de terra, fou atacat per un submarí que li llançà un torpede. Aquest no aconseguí el vaixell mercant.

Diversos avions lleials s'elevaren d'un aeròdrom proper i llançaren bombes sobre el lloc on el submarí realitzà l'agressió.»

FRONT D'ARAGO

L'enemic ataca les nostres posicions de Coscullas i és rebutjat amb forces baixes -- Reconeixements i bombardeigs de la nostra aviació -- Què passa a Zuera?

ATAC DE L'ENEMIC REBUTJAT

Boltaña, 5. (De l'enviat especial de Febus). — Ahir a la tarda l'artilleria facciosa situada a Larres, obrí foc damunt les nostres posicions de Las Cuscullas. Quan el comandament facciós cregué que aquesta preparació ja era prou, llançà la seva ianfanteria a l'atac. Els nostres soldats, aguantaren serenament el foc de l'artilleria i deixaren apropar a una distància pridencial els rebels; quan ho cregueren oportú obriren foc de fusell i metralladora contra les files enemigues que els causà greu crebrantament.

Els facciosos intentaren reaccionar però novament se'ls obligà a replegar-se a llurs posicions, i poguérem veure com eren recollides nombroses baixes.

L'aviació lleial ha realitzat reconeixements i bombardeigs de posicions enemigues. Cal destacar, per la precisió demostrada, la gesta de tres avions que llançaren unes bombes damunt l'estació d'Alerre, on s'havia acumulat material de guerra.

BRILLA EL SOL, PERO FA FRED

Sarinyena, 5. (De l'enviat especial de Febus). — Es suposa que a Zuera es produïren successos extranys, ja que a les 8'30 s'oïren explosions, que semblaven produïdes per efecte de bombardeig d'aviació. Després, a les sis de la tarda, tornaren a oir-se les detonacions de les bombes, i es suposa pel soroll, que era l'artilleria. Tot això fou seguit de tiroteig de fusell i metralladora i bombes de mà. Fins ara no ha estat possible saber les causes d'aquests fets.

Durant el dia d'avui no s'han produït fets bèl·lics d'importància. Tan sols tiroteig de posició a posició i duel d'artilleria al Vedado, Loma de Enmedio i el Portillo.

El temps ha canviat per complet i ha brillat el sol, però fa bastant fred.

EL DUC DE WINDSOR ANUL·LA EL SEU VIATGE ALS EE. UU.

Temia les discussions provocades pels grups obrers

Nova York, 5. — A conseqüència de les grans campanyes d'opinió promogudes per les organitzacions obreres nordamericanes, l'enginyer Debeaux, que havia de servir de guia als ducs de Windsor durant llur estada als Estats Units, ha pregat al duc que el rellevi totalment de la missió de preparar-li el viatge.

París, 5. — El duc de Windsor ha decidit diferir la seva visita als Estats Units.

Una persona afecta al servei del duc de Windsor ha declarat aquesta nit als periodistes que havia pres aquesta decisió a contra-cor i després d'haver-hi reflexionat molt, però que considera que per raó de les greus males interpretacions que s'han produït i de les declaracions errònies publicades aquests dies sobre els mòbils i les finalitats del seu viatge d'estudis industrials, es troba que no té altra alternativa que diferir el viatge, per ara.

París, 5. — L'agència Havas anuncia que el viatge del duc de Windsor no solament ha estat ajornat, sinó àdhuc anul·lat.

Nova York, 5. Es preveuen fortes discussions amb motiu del viatge dels ducs de Windsor als Estats Units. Efectivament, han començat d'ésser aprovades per part de les Federacions proletàries, resolucions en les quals es critica el recent viatge dels ducs a Alemanya. Entre aquestes protestes, hi ha una moció de la secció de Baltimore, de la Federació Nordamericana del Treball.

Itàlia vol colònies... per a Alemanya

Roma, 5. — «Azione Coloniale» defensa les reivindicacions colonials alemanyes, i diu que l'argument que les colònies no tenen més que una importància secundària per al proveïment de primeres matèries ha estat refusat per totes les estadístiques. Protesta també pel que anomena «mentida de la indignitat colonial dels alemanys com a argument que no són partidaris de concedir la retrocessió a Alemanya de les seves colònies». Acaba dient que Itàlia defensa amb tota sinceritat les reivindicacions alemanyes sobre les colònies.

MAGISTRATS A BARCELONA

València, 5. — Han marxat cap a Barcelona els magistrats que integren les diverses sales del Tribunal Suprem.

VAGA D'UNA HORA A PARIS

París, 5. — Els delegats de les seccions sindicals obreres metal·lúrgiques de la regió parisenca, reunides anit, decidiren per al dia dia 10 de novembre una vaga d'una hora en els llocs de treball, abans de la sortida de les fàbriques. Invitaren els obrers metal·lúrgics a anar al míting organitzat per al mateix dia pels obrers de la construcció que desitgen, també, protestar contra la lentitud dels procediments de conciliació i arbitratge i contra la falta de respecte a les convencions col·lectives.

LA CONFERENCIA DEL PACIFIC

Spaak demanarà al Japó que participi a les deliberacions de Brussel·les

No hi ha res d'una mediació alemanya

Brusselles, 5. — El Comitè restringit la creació del qual, decidida al matí, pels signants del Tractat de Washington, fou aprovat a la tarda en sessió plenària, tindrà essencialment dues tasques: Primer, cercar en la resposta japonesa a la invitació del Govern belga les possibilitats d'una conciliació i redactar en aquest sentit un acús de rebut que constitueixi una crida a la bona voluntat del Govern de Toquio. Segon: oferir els bons oficis a ambdues parts per al restabliment de la pau.

El projecte per a la creació del Comitè restringit no provocà obstacles però hi hagué debat sobre el mandat que se li havia de donar. Tots els delegats, llevat el d'Itàlia, cregueren que se li havia de donar poders complets, i aquesta fou la tesi definida per Norman Davis, Eden i Delbos. Aquest darrer desenrotllà tres arguments principals a favor de la intervenció de les potències:

Primer: Aquestes tenen a Xina interessos que han de salvaguardar.

Segon: La intervenció eventual està basada sobre les estipulacions expresses del tractat de Washington, articles 7 i 8, que preveuen reunions com la Conferència actual.

Tercer: Les potències estan interessades al restabliment de la pau al món.

DELBOS SURT CAP A PARIS

Brusselles, 5. — Delbos ha sortit a les 9'20 cap a París.

SESSIO PRIVADA

Brusselles, 5. — A les 10'40 s'ha represa la Conferència del Pacífic, en sessió privada.

La sessió ha tingut per objecte principal discutir el projecte de memoràndum elaborat pel senyor Spaak.

Diversos delegats hi han formulat observacions sobre el fons de la qüestió.

S'ha proposat la constitució d'un Comitè de Redacció integrat solament pels delegats d'Anglaterra, Estats Units i Bèlgica, però França s'hi ha oposat, i ha allegat que pels seus considerables interessos al Pacífic, no pot romandre allunyada de qualsevol activitat que s'hi refereixi. En vista d'això, s'ha decidit que la Conferència efectuï les modificacions necessàries en el document proposat, esmenes que les delegacions remetran individualment a la Secretaria general de la Conferència.

Un dels acords d'aquesta reunió ha estat que els membres del Comitè restringit que negociaria eventualment amb el Japó, no es designaran fins que es conegui la resposta nipona al memoràndum.

No ha quedat resolta encara la qüestió de procediment que planteja el fet d'haver estat abandonat el projecte de formar un Comitè de Redacció i l'ajornament de la constitució del Comitè de Mediació. Es creia que el memoràndum a trametre al Japó podria ésser signat per totes les potències representades en la Conferència, però les delegacions s'hi han negat. En aquestes condicions, és molt probable que al document només hi hagi la signatura del senyor Spaak.

EL PROJECTE DE SPAAK

El projecte que el senyor Spaak ha presentat aquest matí, conté tres punts principals:

1. El document constata que la resposta japonesa a la invitació de participar a la Conferència, no desment que el Japó reconegui la validesa del tractat de les Nou Potències, l'article primer del qual es refereix a la integritat territorial i a la independència de Xina. La Conferència reunida en virtut d'aquest tractat no hauria de trobar, doncs, lògicament, una hostilitat per part del Japó.

2. Es veritat que la Conferència fou convocada a conseqüència d'una resolució del Comitè consultiu de la Societat de Nacions. Però la Conferència té existència pròpia, puix que fou convocada en virtut de l'aplicació del tractat de les Nou Poteències, i s'ha reunit d'acord amb l'article 7 d'aquest tractat. Per tant, les potències haurien pogut ésser convocades igualment, sense que hi hagués hagut decisió a Ginebra. Daltra banda, els Estats Units, que estan representats en la Conferència, no són membres de la Societat de Nacions; i, en canvi, la U. R. S .S., que és membre de la Societat de Nacions no és signatària del tractat de Washington, i està representada en la Conferència.

3. La Conferència té la intenció de crear un Comitè restringit, si el Japó accepta d'entrar en negociacions. Així, es tindrà amplament en compte el desig japonès que no intervinguin sinó un petit nombre de potències, i que aquestes siguin les que estan principalment interessades en els afers de l'Extrem Orient.

La nota acaba expressant el desig que, en aquestes condicions, el Japó voldrà estudiar favorablement la possibilitat de posar-se en relació amb la Conferència.

XINA S'OFEREIX A RETIRAR-SE

Brusselles, 5. — La sessió privada de la Conferència de Brusselles fou suspesa a les 11'30 a fi de permetre a les delegacions de posar-se d'acord sobre els textos sotmesos a l'aprovació d'aquestes.

Durant la suspensió de la sessió, el portantveu de la delegació xinesa declarà que el senyor Welligton Ko no tenia notícies d'una mediació que ha estat feta per Alemanya.

A la sessió d'aquest matí ..en-llington Ko ha declarat que si la presència de la delegació xinesa era un inconvenient es retirarien momentàniament, i es reservarien tots llurs drets, a l'objecte de deixar a les delegacions en llibertat, respecte a la nota que serà tramesa al Japó.

El delegat italià ha protestat contra la suggestió de Wellington Ko i Spaak, en nom de la Conferència, ha expressat el desig general que la delegació xinesa hi continués, la qual cosa així s'ha fet.

NOMES SERA SIGNAT PER SPAAK

Brusselles, 5. — Es confirma que el memoràndum que serà dirigit al Govern japonès serà signat solament per Spaak. En el document no es farà cap exposició de greuges xinesos o japonesos.

NO ES SAP RES DE LA MEDIACIO ALEMANYA

Brusselles, 5. — Els periodistes s'han entrevistat aquesta tarda amb una personalitat de la delegació xinesa a la Conferència del Pacífic, la qual personalitat ha declarat que ignora què hi pugui haver de cert en les notícies que circulen avui sobre una possible mediació d'Hitler per tal d'acabar amb la guerra sino-japonesa.

L'AMBAIXADOR XINES A BERLIN A BRUSSEL-LES

Brusselles, 5. — A mitja tarda ha arribat a aquesta capital l'ambaixador de Xina a Berlín.

Poc després, un alt funcionari de la delegació xinesa a Brusselles ha declarat que es podia desmentir novament que el Govern alemany tingués la meno rintenció d'intervenir per posar fi a la guerra xino-japonesa.

AVUI ES TORNA A REUNIR

Brusselles, 5. — La sessió privada de la Conferència del Pacífic ha acabat a un quart de dues de la tarda. La Conferència tornarà a reunir-se demà, a dos quarts d'onze.

DE TESSAN CAP DE LA DELEGACIO FRANCESA

Brusselles, 5. — Francesc de Tessan queda com a cap de la delegació francesa. S'anuncia que el senyor Eden retornarà avui a Londres en avió, puix que necessita ésser a Londres el més aviat possible a causa d'assumptes particulars.

OPTIMISME

Brusselles, 5. — Una personalitat afecta a la Conferència del Pacífic s'ha manifestat molt optimista, després de la reunió d'aquest matí.

L'esmentada personalitat ha declarat que les deliberacions han estat constructives i útils i que per part de totes les delegacions s'han donat proves de bona voluntat.

Es té la impressió que [illegible] serà possible redactar de nou el memoràndum que cal adreçar al Japó.

El document seria aprovat aleshores a la sessió plenària que el Govern celebrarà el dilluns vinent.

CRISI POLITICA A ROMANIA

Bucarest, 5. — En la sessió ministerial del dijous el president del Consell de ministres senyor Tatarescu comunicà que el dia 10 de novembre, immediatament després de la tornada del rei Carol de Txecoslovàquia, lliurarà la dimissió del gabinet, de la quel es venia parlant de fa molts mesos. Sobre la successió de Tatarescu regna incertesa tota vegada que depèn completament de la voluntat del rei. El partit nacional-camperol espera que el president Mihalake serà el futur president de ministres. En canvi als cercles dretistes es considera que Vayda Voj és el candidat que té més possibilitats. Vayda dirigeix l'anomenat front romà. Es possible també que resti al govern el partit liberal.

Ha d'aclarir-se que no es tracta per ara d'una crisi governamental, sinó de la qüestió de saber quin és el programa que creu el Govern més adequat per a la vida del país vista al situació interior i exterior.

ELS JAPONESOS CONTINUEN ESFORÇANT-SE PER A TRAVESSAR EL SUTXEU

Tientsin, 5. — El quarter general japonès anuncia que els nipons s'han apoderat de la fortalesa de Txangtenfu. Mentre els japonesos acaben de netejar els barris de la ciutat, on hi ha encara alguns soldats xinesos aïllats, el gros de les tropes enemigues es baten en retirada al sud, al llarg del ferrocarril Pequín-Hanqueu perseguits per l'aviació japonesa.

Al front de Xansi les forces japoneses enfonsaren les línies de defensa xineses al coll de Taimen, i es varen apoderar de Paixingxeng, a 28 km. de Taiuanfu. Per la seva part les tropes japoneses del sector de Xangtai es preparen a atacar la capital de Xansi pel sud i ocuparen ja l'estació de Iutse, a 25 km. de Taiyuan.

A VUIT QUILOMETRES DE TAIIUAN

Toquio, 5.—Comuniquen de Pequín a l'Agència Domei que l'avantguarda de les columnes japoneses que avancen procedents del nord del Xansi han ocupat aquesta tarda la població de Huenghuissa, situada a vuit quilòmetres al nord de Taiiuna, capital de la província.

BOMBARDEIG DE POBLACIONS OBERTES

Xang-Hai, 5.—L'aviació nipona continua bombardejant les poblacions obertes de les províncies del Hopei del Xantung.

Alemanya i Polònia signen un acord sobre les minories

Hitler assegura que Danzic no pertorbarà les bones relacions

Berlín, 5. — Els governs alemany y polonès han examinat la situació de la minoria alemanya a Polònia i de la minoria polonesa a Alemanya, i han decidit la publicació simultània d'una nota sobre aquesta qüestió. El document ha estat publicat en ambdues capitals a les set de la tarda, i diu en substància:

«Els dos governs opinen que el tracte donat a les minories té una gran importància per a l'evolució ulterior de les relacions de bon veïnatge entre Alemanya i Polònia. Cada une dels dos Estats adopta dintre del quadre de la seva sobirania els principis següents per al tractament de les minories:

1. El respecte mutu de les nacionalitats alemanya i polonesa exclou naturalment tota temptativa d'assimilar llurs minories o de pressionar llurs membres, especialment la joventut, a fi de separar-los de la seva comunitat ètnica respectiva.

2. Els membres de la minoria tenen el dret d'usar lliurament llur idioma en llurs afers personals i econòmics, en la premsa i en les reunions públiques. Els membres de la minoria i llurs costums nacionals, tant en la vida privada com en la pública.

3. Resta garantit el dret de reunió dels membres de la minoria, àdhuc amb finalitats culturals o econòmiques.

4. La minoria pot crear i sostenir escoles en la seva llengua maternal. Pel que fa a l'aspecte religiós, els membres de la minoria tenen el dret de cultivar llur vida religiosa en la llengua que els és pròpia, així com d'organitzar llurs Esglésies. Tota infracció en el terreny confessional o de l'activitat caritatativa, resta prohibida.

5. Els membres de la minoria no podran sofrir cap perjudici pel fet de pertànyer a la minoria, en l'exercici d'una professió o d'una activitat econòmica. En l'aspecte econòmic, els membres de la minoria gaudeixen dels mateixos drets que els membres de la majoria, especialment en allò que es refereix al dret d'adquirir i conservar immobles.

Els principis esmentats precedentment no exclouen de cap manera els deures que tenen els membres de la minoria d'observar una il·limitada fidelitat envers l'Estat al qual pertanyen. Aquests principis han estat fixats amb la intenció de garantir a la minoria unes condicions de vida equitatives, i un estat de convivència harmònica amb l'Estat del qual depenen.

L'observància d'aquests principis contribuirà a consolidar progressivament les relacions d'amistós veïnatge entre Alemanya i Polònia».

NO ES UN TRACTAT SINO «JOC NET»

Varsòvia, 5. — L'agència oficiosa Iskra comenta la declaració minoritària germano-polonesa, i diu que no constitueix ni un acord ni un tractat, sinó un acte de «joc net».

L'esmentada agència, en el seu comentari oficiós, diu:

«Adonant-se que el tractament de les minories no pot ésser separat del conjunt de les relacions entre els dos països, els dos governs han donat una prova de lleialtat mútua, i han confirmat l'esperit de la declaració de no agressió, signada l'any 1934. La declaració, que contribuirà certament a estabilitzar encara més les relacions de bon veïnatge entre Polònia i Alemanya, és una manifestació a favor de la pau, i —cosa més important encara— la seva aplicació pràctica serà un acte de pau».

DISCURS DE HITLER

Berlín, 5. — En la recepció que ha donat als representants de la Unió de polonesos a Alemanya, Hitler ha pronunciat un discurs en el qual, en substància, ha dit:

«Es intenció del Reich establir una convivència harmoniosa i pacífica entre els alemanys i els polonesos, especialment amb els polonesos que es troben dintre de les fronteres del Reich. El Govern té la ferma voluntat de donar pa i treball a tots els ciutadans del Reich. La minoria polonesa participarà en el ressorgiment i en el progrés del Reich alemany. Les institucions culturals poloneses i llurs organismes econòmics, funcionaran lliurement.

Però els polonesos han de recordar que els drets que se'ls concedeixen els obliguen a acomplir amb tota lleialtat llurs deures envers l'Estat, i d'acatar les seves lleis.

La protecció de la minoria alemanya a Polònia assegurarà la protecció de la minoria polonesa a Alemanya.

La finalitat que perseguíem amb el pacte que jo mateix vaig signar l'any 1934 amb el mariscal Pilsudski, queda coronat amb la declaració minoritària.

180 ESPIES FRANQUISTES EXPULSATS DE FRANÇA

París, 5. — La Seguretat Nacional ha procedit aquest migdia a l'expulsió d'un centenar d'espanyols partidaris dels rebels. Fa pocs dies que foren expulsades vuitanta persones de nacionalitat espanyola, considerades com agents del titulat capità Ibàñez, col·laborador de Troncoso.

La major part dels expulsats residia a Biarritz. Se'ls acusa d'estar en relacions directes dels rebels de Salamanca.

ULTIMA HORA

L'AVIACIO FACCIOSA S'HA D'ENTORNAR LA METRALLA QUE ELS NOSTRES ANTIAERIS NO LI HAN DEIXAT DESCARREGAR SOBRE VALENCIA, SAGUNTO I BURRIANA

València, 5.

Aquesta nit, a dos quarts d'onze, sonaren les sirenes d'alarma per a advertir al veïnat de la presència de tres avions facciosos que s'apropaven procedents de la mar. Evolucionaren per davant del port, però sobre la mar, sense aconseguir entrar a la zona portuària ni a la ciutat davant el foc de cortina de les bateries antiaèries.

Els aparells rebels es dirigiren aleshores vers Sagunt i volaren des d'aquesta població fins Burriana durant llarga estona. En aquesta incursió no aconseguiren els avions facciosos llançar la seva càrrega mortífera i tornaren a la base de Palma de Mallorca fracassats.

L'acabament de l'alarma es donà a les 11'40

Dissabte, 6 de novembre del 1937

la humanitat

Barcelona — Any VI — Núm. 1.777

Madrid al cap d'un any de resistència heroica

Un any de lluita ha servit per a demostrar la força popular de la República

París, 5. — El corresponsal de l'agència Havas a Madrid, M. Jean Rollin, tramet la següent crònica:

«Fa ja dotze mesos que els rebels iniciaren el setge de Madrid. Des del mes de novembre al mes de març, la capital de la República espanyola sofrí cinc vegades consecutives durs atacs de les tropes rebels que capitanejà l'ex-general Franco; els defensors d'aquest Madrid heroic, després d'haver contraatacat valentament a Guadalajara, prengueren la iniciativa de les operacions bèl·liques a la Casa de Camp, a La Granja, i darrerament efectuaren una ofensiva de gran envergadura: Brunete.

Cada temptativa que els insurrectes han portat a cap per tal de fer caure Madrid, ha demostrat un nou progrés en l'Exèrcit de la República.

El mes de novembre els rebels intentaren penetrar a la ciutat per dos flancs. Dels dies 6 a l'11 els milicians, arreconats per les forces assaltants, contenien els atacs dirigits per Carabanchel Bajo, per Usera, per Villaverde, sectors tots ells situats al sud de la capital.

Del 12 al 19, en els boscos de la Casa de Camp i en els edificis de la Ciutat Universitària, els soldats que defensaven Madrid — als quals s'ajuntaren les Brigades Internacionals i la columna Durruti — impedien que els moros i legionaris de Franco poguessin entrar a Madrid pel Nord.

Aquests dies que hem assenyalat són els de l'època heroica de la defensa de Madrid, defensa que es perllongà tot el desembre sobre el mateix terreny de la Casa de Camp, Ciutat Universitària i a l'oest al bosc de Bohadilla del Monte.

L'enemic no podia prendre la ciutat per assalt. Aleshores decidí intentar dividir els seus defensors.

El mes de gener inicià una ofensiva, prenent com a base de l'operació Bohadilla del Monte, i llançà tots els seus efectius per tal de tallar la carretera de La Corunya, que unia a l'exèrcit de Madrid i a l'exèrcit que operava a la Sierra. L'enemic es detingut a El Plantío i Las Rozas i pressiona en direcció al bosc de El Pardo. S'apodera dels pobles de Pozuelo, Aravaca i Humera, situats al nordest de la ciutat, vorejant la Casa de Camp. Amb tot, aquestes operacions costen nombroses vides als rebels. I mentrestant, el setge de Madrid s'estén.

La carretera de La Corunya és tallada, però el comandament republicà, que havia pres les mesures oportunes no perdé la comunicació amb El Escorial.

Arriba el mes de febrer. Un nou atac a fons. El desig aquesta vegada és tallar la carretera de València i aïllar Madrid. Amb això la guerra es desplaça al llarg del Jarama. La batalla comença al nord d'Aranjuez i es desenrotlla en direcció a Madrid, pujant en direcció al Nord.

En els dos primers dies les forces insurrectes trenquen el front en una longitud de quinze quilòmetres i ocupen els turons de Vaciamadrid, deixant impracticable la carretera de València a l'altura del quilòmetre 16. Davant Arganda les tropes insurrectes no passen el riu, però en direcció al sud, cap a San Martín de la Vega, el riu és travessat i les tropes franquistes amenacen Morata de Tajuña, després d'apoderar-se del turó del Pingarrón, que domina tota la regió Del 6 al 17, els rebels ocuparen les posicions en aquest sector: La Marañosa, Pingarrón i Vaciamadrid

El mes de desembre ja foren transformades en brigades i divisions les milícies antifeixistes.

Per primera vegada des del començament del setge de Madrid, les tropes republicanes contraataquen. Del 17 al 25, l'exèrcit reformat recupera gran part del terreny perdut, ocupant novament la Marañosa, Pingarrón i Vaciamadrid.

Durant el mes de març, els rebels inicien un atac al sector de Guadalajara, amb la finalitat d'estrènyer més el setge de Madrid. El dia 8 d'aquell mes les tropes italianes, que vénen de contribuir a la presa de Màlaga, entren en combat; el seu avanç és impressionant; en pocs dies avancen fins pocs quilòmetres de Guadalajara.

Mentrestant, les tropes que es revelaren al Jarama prenen part en la batalla a l'Alcàrria, davant Trijueque. El seu contraatac és decisiu. La victòria italiana es converteix en un gran desastre per als rebels.

Del 16 al 24, les tropes republicanes rebutgen l'enemic i reconquisten bona part del terreny perdut i claven un cop de dreta al prestigi d'Itàlia.

Madrid havia estat atacat per tots els costats. Es defensà. Contraatacà. El seu front està molt més estès; va de El Escorial a les muntanyes de Guadalajara, seguint la barrera rocosa de la Sierra, i de El Escorial a Aranjuez passant prop de Madrid i dels pobles del Manzanares.

El mes d'abril Bilbao està en perill. Es necessari desguarnir el front nord

Mentrestant, el general Miaja ha pres el comandament del front del Centre, i ordena l'assalt al mont Garabitas — altura que domina Madrid — i la Casa de Camp, des d'on les bateries enemigues bombardegen la capital. Les forces republicanes guanyen terreny en iniciar-se l'operació; amb tot, es veuen obligats a replegar-se a les seves posicions de sortida davant els contraatacs enemics i el dia 13, tot està acabat.

Durant el mes de maig el perill recau damunt Bilbao. La capital basca està a punt de caure a mans de l'enemic.

Madrid ataca novament el dia 26; aquesta vegada amb direcció a Segòvia arribant a amenaçar directament aquesta capital. Després s'inicia l'ofensiva de Brunete, que és quelcom magnífic quant a moviment tàctic de les tropes. Brunete cau a poder de les tropes governamentals; Navalcarnero queda amenaçat.

L'ofensiva de Brunete posa de relleu la capacitat ofensiva de l'Exèrcit del Centre. Per primera vegada des que s'iniciaren les hostilitats l'enemic perdé terreny.

Després ve el contraatac enemic, que fou una cosa terrible. L'Exèrcit republicà evacuà Brunete i es replegà al nord de la població; el dia 25 del mateix mes s'estabilitza el front.

En deu mesos, Madrid augmentà en la seva defensa i el seu Exèrcit fou reformat.

Andalusia i Aragó les milícies antifeixistes dels primers dies han seguit el seu exemple. Els resultats no trigaran a ésser coneguts.

BENGALES DE GUERRA

DUES MINYONES

Portaven molts anys a la casa, eren ben tractades i s'hi trobaven com el peix a l'aigua. Treball moderat, tracte excellent, bona cara... Va venir una tamborinada imprevista, i els amos, fabricants, es veieren en el cas d'emigrar. No eren feixistes, però...

Els treballadors de la casa, tanmateix, sabien amb qui tractaven.

—No us mogueu —digueren a les noies—. Tingueu cura de mantenir-ho tot intacte, perquè quan l'amo torni (que pot tornar quan vulgui, tota vegada que no és cap facciós), vegi que tenim memòria i sabem captenir-nos com cal. El vostre salari i la vostra minestra van, des d'avui, a càrrec nostre...

I així ha passat més d'un any. El pis, meravellosament parat, atapeït d'obres d'art, de catifes, de mobles esplèndits, està tal com estava el 19 de juliol. I cada més, les serventes han estat ateses en llur dret de proletàries, pel comitè obrer que regenta la casa.

Però, tot d'una, es presenta al pis un grup de senyors i diuen que els està molt bé. Que s'hi queden. Que allò és totjust el que necessiten. Ho diuen en castellà del pre estatut, i ningú no és gosat a contradir-los.

Efectivament, la installació es consuma i el pis desert torna a ésser habitat.

Aleshores, les dues noies, tímidament, tracten d'escatir quina és llur situació. A la seva manera, parlamenten amb el personatge nou-vingut i li exposen que elles són les minyones i que han acomplert fidelment llur comesa de mantenir-ho tot en ordre i com cal.

—Bien —*els és dit*—. Pero yo ya tengo mi servicio. Así es que ustedes están de más aquí.

I sense cap més contemplació, les dues noies són posades, fredament, a la porta. Això s'esdevenia a les primeries del novembre, mes que caldria que fos el «brumari» de la nostra revolució.

Anant carrer avall, sense Nord ni fita, les pobres acomiadades es distreien comptant les dotzenes d'edificis a punt d'acabar, que, amb quatre tocs, estarien en condicions d'encabir els neo-sibarites, sense perjudici de tercer.

J. M. FRANCES

EL MOVIMENT MILITAR PARAGUAIA SUFOCAT

Asunción, 5. — El moviment militar de Concepcion ha estat completament dominat. Els combats provocats per aquest moviment han causat un centenar de morts.

Parla el ciutadà...

POSANT LES COSES EN CLAR

De la Inspecció General de la Creu Roja a Catalunya, hem rebut la següent lletra, que publiquem amb gust:

«Molt senyor meu:

Vist el que s'insereix en aquest periòdic de la vostra direcció corresponent al dia 3 del mes que som, a la secció «Parla el ciutadà...», i sota el títol «Un dispensari per a dispensar d'anar al front», aquesta Inspecció General a Catalunya, en compliment del seu deure, us prega que vulgueu disposar la publicació de la present lletra a LA HUMANITAT, en la qual fem constar:

Primer. Que a Montmany-Figaró ha estat creada una secció de Creu Roja, com és aspiració d'aquesta Inspecció General el crear-ne arreu de Catalunya, per tal que cap nucli de població no quedi desatès.

Segon. Que la secció de Montmany-Figaró està integrada únicament per ciutadans no compresos en les lleves mobilitzades.

Tercer. Que la Creu Roja no té cap emboscat, com saben les autoritats competents, puix que s'han incorporat a files, àdhuc els que prestaven serveis als fronts d'Aragó des del juliol del 1936, quan encara no hi havia la Sanitat Militar.

Quart. Que ni l'alcalde de Montmany-Figaró ni cap més autoritat que les pròpies de Creu Roja no poden inscriure-hi els seus components.

Cinquè. Que, precisament, Montmany-Figaró, que està mancat de metge, farmàcia i altres elements sanitaris, és el lloc on més convenia crear-hi els serveis de Creu Roja.

Sisè. Que els responsables de la nostra Institució en tots moments han sabut complir, compleixen i compliran amb els deures que els són imposats pels Convenis Internacionals i les Lleis i altres disposicions del Govern de la República.

Agraït, senyor director, per la publicació que s'interessa, quedem vostres atentament.

Felip N. PUJADAS
Inspector General d'Ambulàncies de la Creu Roja a Catalunya.

La nostra norma d'imparcialitat en els assumptes del carrer, sobretot aquells que tenen un interès general i es relacionen amb fets i coses que interessen a tots els ciutadans, ens obliga a recollir la veu d'opinants i contraopinants en aquesta mena de tribuna lliure, en la qual només fem d'espectadors. Una comunicació rebuda d'un habitant del Figarò ha provocat la lletra que precedeix, la qual hem rebut al mateix temps que la que reproduïm a continuació, guiats sempre per l'imparcial anhel de satisfer les ànsies d'austeritat i de justícia de tots els ciutadans. Fa així la indicada lletra:

«Figaró, 4 de novembre del 1937.

Com a ciutadans del poble de Figaró, us felicitem per l'article publicat ahir en el diari que tan dignament dirigiu, i que fa referència a les anormalitats d'aquest poble; el vostre article s'ajusta a la veritat i voldríem saber escriure per a explicar-vos algunes altres coses. Mercès i compteu amb el nostre suport per a netejar aquest poble, i us preguem que feu extensiva la nostra felicitació al seu autor. Quedem vostres i de la causa. — Josep Bardina i Montaner, Pere Caminal, Pere Garriga, Vicenç Bardinas Martí Vilardebò, Josep Buget, Rafaela Presagué, Josep Mun, Josep Suriñach, Josep Duriach, Andreu Costa.»

Robes per a l'Exèrcit de l'Est

Antifeixista, recorda't dels nostres germans lluitadors; dones, germanes, promeses, penseu en els que lluiten per a defensar la llibertat!

Totes les organitzacions polítiques, sindicals i d'ajut, han dit: «Tot sacrifici és poc, per als defensors del baluard de la justícia».

Ni un sol antifeixista no pot negar el suport de l'ajut als nostres soldats que defensen una terra regada de sang proletària.

Per les rutes clares d'un demà proper, apunta la victòria de la nostra causa: quina satisfacció tindrem tots si sabem contribuir amb tot el nostre esforç a la consigna donada pel nostre President Companys: «Robes d'abric per als nostres soldats».

Ajudem tots els que lluiten per la causa de tots!

Aquestes són les paraules que amarades de ferma adhesió amb els nostres germans de l'Exèrcit de l'Est us adreça avui la Comissió Popular Pro-Donatius de Robes a l'Exèrcit de l'Est.

PERQUE ES DESAFIEN A CUBA

L'Havana, 5. — Es possible que Luci de la Peña, president del Senat, es bati en duel, degut al fet que volia presidir un banquet ofert pel secretari de Comunicacions i un alt funcionari del Departament d'Estat, Musteliers s'oposà a això. Hom creu que la mediació dels amics impedirà el duel.

Vuit mesos a la Delegació del Govern d'Euscadi a Catalunya

Per Ricard Altaba-Planuc

VIII i darrer

El darrer dia de març, ales negres llançaren sobre Durango llur mortífera càrrega. Era dia de mercat i la magnífica ciutat plena d'història es trobava envaïda com cada dissabte, pels camperols dels encontorns. A bona hora del matí havien fet una lleugera visita que no tingué importància, però als volts de les deu passà quelcom que esfereí el món civilitzat: Durango, ciutat oberta, sense cap objectiu militar, a vint-i-cinc quilòmetres del front, fou bàrbarament bombardejada. En caure el dia una nova incursió deixà la ciutat novament plena de dol. Retreure el nombre de víctimes és avui perfectament inútil. El dia 1 d'abril seguiren la mateixa sort Elorrio i Otxandiano. El dia 3 Durango fou novament i definitivament bombardejada, els seus habitants, caçats per les metralladores. El 27 del mateix mes 72 avions alemanys destruïren de soca-rel la villa de Guernika, i així començà la terrible envestida d'alemanys ajudats per l'Espanya negra contra l'heroic poble basc. Cinquanta quilòmetres separaven Bilbao del front, i per a recórrer-los el feixisme internacional posà en joc tots els seus recursos. Dos-cents cinquanta avions collaboraren a la «gesta». Si la paraula té un sentit, podem parlar sense cap èmfasi de l'epopeia del poble basc. Tres mesos tardaren, fins arribar a Bilbao. Euscadi veié encesos els seus pobles, cremar Guernika-Símbol, morir els seus homes, esventat el país, escampats, els seus fills, destroçades les famílies, i passà a Santander tot el que pogué escapar de la grapa de l'invasor.

El mes d'abril del 1937 el poble basc iniciava el seu tràgic èxode, el primer que registra la història.

* * *

La Delegació, doncs, havia de fer front a situacions imprevisibles, i el Govern, atent a la nova situació que s'anava creant, delegà la seva representació a Lluís d'Areitioaurtena i Arizpe, membre del Tribunal Popular i actiu element d'Acció Nacionalista Basca. La seva arribada coincidí amb les terribles noves que anaven arribant, i Catalunya, sempre sensible, organitzà réunions per a recollir cabals i la Setmana d'Ajut a Euscadi, sota el patronatge del Comitè Oficial d'Ajut a tots els fronts, que té l'ajut moral i material de tots els catalans. Tot el que ha anat succeint després és encara actual, i la nostra ànima està plena de dolor en veure com va empetitint-se la zona republicana del Nord.

Euscadi evacuada, de trànsit per França, ha anat entrant per les fronteres. Comissions humanitàries d'Anglaterra acullen un nombre d'infants, que hi varen arribar amb una etiqueta individual lligada al seu cos. Una multitud heterogènia i desaparellada ha estat bolcada a Puigcerdà i Portbou pels trens francesos. La Generalitat, per mitjà del «Comitè d'ajut als Refugiats», ha fet i fa per ells tot el que les circumstàncies li permeten. Els catalans que capim amb tota amplitud llur tragèdia, posem en aquesta obra tot l'amor i tot l'afecte. Ells ho saben i li corresponen; per això entre nosaltres són uns més, perquè saben lluitar per la vida i gaudir de les satisfaccions que neixen del treball constructiu.

* * *

Tràgic destí el dels habitants de la Península que a través dels segles han hagut de sofrir en llur carn les ambicions dels poderosos d'Europa. Quan la República triomfant acabi la guerra damunt el seu territori s'alçaran runes i morts, i al temps haurem de deixar que tingui cura de tancar les nostres ferides i airejar el nostre rancor. Els 125.000 bascos que avui han trobat acolliment entre nosaltres tornaran al seu país i reconstruiran la nova vida, tot pensant en el blau del nostre cel i la lluentor del nostre sol, que allà no tenen.

Catalunya és avui, altra vegada, en plena guerra, el que políticament era abans d'esclatar: el més ferm baluard de la República,. Que ningú no ho oblidi!, ja que per a ésser-ho els catalans no regategen ni escatimen esforços, sang ni diners. La Catalunya republicana i liberal del Consell de Cent i de Pau Claris, del General Moragues i de Bac de Roda, de l'Admón Terrades i de Pi i Margall, d'En Clavé i del Xic de les Barraquetes està en peu per la llibertat individual i collectiva. La República quatrinacional s'esdevindrà realitat amb el sacrifici.

«Aurrerà, aurrerà, Euzkotarrak!» criden els bascos. «El vostre sacrifici no serà estèril—els afirmem—, car del de tots naixerà la Confederació de les Repúbliques Lliures d'Ibèria.

Pels fronts de la llibertat

Els dies 4 i 5 d'octubre els guerrillers de Huelva sostingueren grans combats amb les tropes facciosés comandades per un tinent coronel. — L'heroisme d'aquests guerrillers causà gran pànic entre les forces estrangeres, a les quals feren nombroses baixes comprovades

Els temporals paralitzen de tant en tant les operacions bèl·liques als fronts del Sud. Amb tot, els nostres soldats treballen incansablement en vistes a pròximes activitats.

Avui s'han presentat a les nostres línies un nou grup de guerrillers dels nombrosos que actuen encara a les muntanyes de Huelva, sembrant el pànic entre els comandaments facciosos. Gairebé tots són minaires. En arribar a les nostres línies se'ls acusa l'emoció en el rostre esquarterat per les inclemències del temps. Les faccions contretes pel cansanci no oculten pas la seva satisfacció en veure's per fi entre nosaltres, disposats a defensar a les trinxeres de l'Exèrcit Popular la llibertat que uns generals traïdors intenten arrabassar-nos.

Amb una indumentària, conjunt de draps i corretjam que foren, els evadits ens expliquen algunes de les accions desenvolupades durant els últims dies. Abans, però, d'escriure aquests fets, direm que tots els guerrillers venien armats; fusells, pistoles, bombes de mà i un fusell-metrallador.

—Els dies 4 i 5 d'octubre — ens diu un minaire d'aspecte enèrgic —, tinguérem grans combats a la Serra coneguda per Peñas de Aroche (Huelva). Nombroses forces comandades per un tinent coronel — uns 7.000 homes —, desplegaren sobre la serra amb l'intent de cercar-nos. Advertits, però, del perill, organitzàrem la defensa de les posicions que ocupàvem i començà el combat. La diversitat de races de les forces atacants no causà gran sorpresa puix que ja sabíem de les persecucions per part de moros, portuguesos, italians, etc., etc. La resistència per part nostra va ésser gran, i solament quan la manca de municions ens aconsellava una prudent retirada, abandonàrem les posicions. Això es va efectuar a la nit. L'enemic havia incrementat la vigilància. Amb tot, abans de fer-se de dia havíem evacuat tota la impedimenta passant tots per les mateixes línies d'ells i entre els llocs de vigilància. D'aquesta manera trencàrem el setge.

—Nosaltres — continua [illegible] —, seríem aproximadament uns 300 homes mal armats. En aquest combat, un dels més importants de les serres, tinguérem solament una baixa. En canvi, ells sofriren un gran càstig. Al dia següent, i convenientment amagats als voltants del lloc on havíem sostingut el combat, observàrem tots els moviments de l'enemic que amb el sol [illegible] atacava desesperadament les posicions abandonades. Quan es convenceren de la nostra fugida, es dedicaren a reorganitzar-se puix que la lluita els havia desarticulat totalment. Veiérem aleshores com evacuaven dos camions de morts i quatre de ferits.»

Aquesta relació produeix en els altres minaires una estranya emoció en recordar les fadigues passades a través de catorze mesos de lluita. Allà a la serra no hi havia un moment de tranquillitat. La persecució de què eren objecte obligava a una contínua defensa. L'esperit revolucionari dels guerrillers era més fort que les adversitats. Entre la documentació d'aquests valents, trobem uns versos escrits en hores d'angoixa:

«Requetes y falangistas
bandidos de gran calaña.
Quieren hacer fascista
a la República de España».

El valor d'aquests versos radica plena[illegible] en què foren concebuts, escrits per mans d'herois als turons de les serres

«Tus soldados son cobardes.
Tus falanges los más viles.
Y a las gentes miserables,
la vistes de guardias civiles».

Les guerrilles de Huelva hauran de passar a la història com una de les gestes més importants d'aquesta lluita contra el feixisme. La senzillesa d'aquests versos acusa d'una manera ben inequívoca l'entusiasme d'aquests minaires, rebels a tota imposició d'esclavitud.

Tienen por hogar la sierra.
Por caminos, la montaña.
Y sus amigos en la tierra,
los que viven en cabañas.

....

Y el Guerrillero valiente
que se apresta diligente
a vencer en buena lid,
escucha la voz potente
que sus hermanos del frente
no cesan de repetir:
«Adelante, siempre adelante,
que la República triunfante
victoriosa ha de salir».

La serie d'anècdotes i fets d'armes que justifiquen el pànic de les «autoritats» facciosés són interminables. En certa ocasió un dels guerrillers es disfressà amb una xilaba, completant aquesta indumentària usada pels moros. Amb companyia d'altres guerrillers es parapetaren a la cruïlla d'una carretera i esperaren el pas d'algun vehicle. No es feu esperar. Al poc temps apareixia un camió en direcció on estaven els nostres. El conductr del camió en veure el «moro» que enfilava el seu fusell exclamà:

—No tires, que somos guardias civiles!

Els nostres sortiren de l'amagatall i respongueren:

—Això és el que volíem saber assassins!

I tot seguit queien ferits mortalment quatre guàrdies civils. El poble havia fet justícia una vegada més.

Per allà on passen els guerrillers, enderroquen els ponts, obstrueixen les vies de comunicació, ataquen els combois d'armes i queviures, i efectuen detencions d'elements feixistes. Tan intensa és aquesta activitat en la reraguarda enemiga, que l'anomenada Junta de Burgos cregué convenient per a major seguretat d'aquesta, declarar zona de guerra tota la província de Huelva.

L'aspecte de la reraguarda facciosa segons declaren els evadits, acusa una major desmoralització en la població civil i un descontent general entre els soldats que formen als rengles enemics. Els falangistes i requetès aparenten una cordialitat que diverses vegades té per desenllaç una funesta revolta armada. El problema dels queviures s'agreuja cada dia amb més intensitat i l'odi a les tropes estrangeres és cada vegada major. També confirmen els evadits la brutal repressió contra la classe treballadora. Fa uns dies aparegueren als afores del cementiri d'Almadén de la Plata els cadàvers de quinze dones bàrbarament assassinades.

Els camps estan gairebé paralitzats i la misèria s'accentua enormement. Els pocs que treballen cobren un jornal de catorze rals diaris descomptant els impostos obligatoris i les subscripcions forçoses. Falta de tot i el paper de fumar és considerat com article de luxe. Un minaire em deia que s'havia fumat la cartilla militar per manca de paper.

Totes aquestes manifestacions demostren la dificilíssima situació de la reraguarda facciosa, que avui es troba dèbilment apuntalada pels procediments terrorífics que dia per dia van minant el cos putrefacte d'una Espanya imperialista.

I el poble és invencible. Cada victòria feixista és presagi de pròximes derrotes. L'Exèrcit Popular donarà bona fe d'aquestes afirmacions.

ALBERT A. CARBO
Front d'Extremadura.

CONSTITUCIO DEL CONSELL DE LA COOPERACIO

Ha quedat novament constituït el Consell de la Cooperació.

Sota la presidència del sots-secretari d'Economia, Ruiz Ponseti, tingué lloc la sessió de constitució del Consell de la Cooperació. En representació del conseller Joan Comorera, el sots-secretari donà possessió als nous consellers i pronuncià paraules de salutació i remarcà la gran importància que per a l'esdevenidor de la nostra cooperació tenia l'organisme que acaba de constituir-se.

Llegit que fou el decret de constitució, el secretari del Consell, company Farré, donà lectura a l'acta de la darrera sessió, la qual va tenir lloc el 19 d'agost del 1936, acta que fou aprovada, es procedí al nomenament de vice-president, càrrec per al qual fou elegit el company Puig i Roig, i a continuació fou designada la Ponència per a l'examen i estudi dels Estatuts de les cooperatives en constitució. S'acordà que els representants d'aquesta fossin tres, i no dos, com fins ara.

El Consell, presidit per Antoni Dot i Arxé ha quedat constituït pels companys Josep M. Puig i Roig vice-president; Joan B. Soler i Bru, Daniel Jufresa, Juli Giqueres, Joan Rovira, Ramon Batlle, Josep Piñol, Tadeo Armengol i Pere Gaillarde. Actuarà com a secretari Josep Ferri i com assessor jurídic J. Roure Torrent.

El diumenge serà inaugurada prop de les trinxeres l'Exposició Artística de la 30 Divisió

Com hem vingut anunciant, demà, diumenge, tindrà lloc l'acte de la inauguració de l'Exposició d'Art que el Comissariat de la 30 Divisió ha organitzat a Utrillas per als dies del 7 al 15 de novembre. S'han rebut nombrosos treballs de combatents, que aprofitant el temps que la trinxera els deixa lliure han aportat la seva collaboració a aquesta manifestació cultural.

Han promès la seva assistència a l'acte les personalitats polítiques i militars d'Aragó i la inauguració tindrà una gran ressonància: El Comissariat de la 30 Divisió haurà demostrat amb l'organització d'aquesta Exposició, la seva preocupació pels problemes que afecten a la cultura dels soldats de la República.

L'excellent cartell anunciador de l'Exposició que reproduïm és obra del pintor Salvador Farinyes, que ara forma part de l'Exèrcit de la República que combat en terres d'Aragó.

EL GOVERN DE LA REPUBLICA A BARCELONA

NO SE SAP QUAN HI HAURA CONSELL

A la Presidència del Govern de la República no hi havia aquest migdia altra nota d'interès que la visita del director general de Seguretat al doctor Negrín.

Interrogat el senyor Sanchiz Nadal, secretari del Gabinet de Premsa, respecte a quan es celebraria el vinent Consell de ministres, ha respost que segurament encara trigaria uns dies, car és de creure que hom esperaria que els ministres, una vegada installats, tinguesssin a mà el despatx dels assumptes que els afecten.

Per a avui és esperada l'arribada a Barcelona dels ministres d'Estat i de Defensa.

ELS WINDSOR TENEN MALA PREMSA ALS EE. UU.

París, 5. — L'ambaixador dels Estats Units a París, senyor William Bullit, abans de la sortida dels ducs de Windsor cap a Nordamerica, els va oferir un banquet a l'ambaixada de París. Hi assistí el ministre d'Estat, senyor Léon Blum.

* * *

Nova York, 5. — El proper viatge dels ducs de Windsor provoca una curiositat considerable en l'opinió nord-americana. Devaux, encarregat d'organitzar el viatge, s'entrevistà amb les autoritats federals per tal d'obtenir les autoritzacions necessàries per a permetre al duc de portar a cap la seva enquesta sobre la vida obrera americana. Als cercles obrers afectes a la Federació Americana del Treball i al COI., han acollit fredament el projecte d'enquesta i els grups antifeixistes s'han adherit a les crítiques fetes ahir per la secció de Baltimore. La popularitat de l'ex-rei continua essent important en la part femenina de la població.

ELS SOLDATS CATALANS RECORDEN L'11 DE SETEMBRE

El comissari de Propaganda de la Generalitat, Jaume Miravitlles, va vistar l'Honorable President de la Generalitat, senyor Lluís Companys, per tal de fer-li lliurament de la quantitat de 540 pessetes, recaptades entre els carrabiners que formen a primera línia al front del Jarama, i de 835 pessetes, import del recaptat entre els soldats catalans de guarnició als fronts del Sud, especialment al sector de Pozoblanco. Ambdues quantitats foren recaptades amb motiu de l'11 de setembre.

Aquest gest dels nostres heroics soldats posa de relleu com, malgrat estar lluny de la terra que els ha vist néixer, els soldats catalans pensen amb ella i no perden ocasió de testimoniar el seu amor a la pàtria.

LA REVOLUCIO RUSSA I LA NOSTRA REVOLUCIO

Per J. Pous i Pagès

(Continuació)

Tanmateix, vingui el que vingui, el gran servei que ens ha fet Rússia, mai no li haurem prou agraït. I no sols li hem de pagar en agraïment, sinó en obra. L'hi hem de pagar lluitant amb totes les nostres forces, fins a la darrera gota de sang, fins l'últim alè si convingués, per a establir en aquesta punta de l'Europa occidental una democràcia forta i lliure, que sigui l'equivalent del que és Rússia a l'altre cap d'Europa, i ésser com ella, baluart indestructible oposat a tota mena d'escomeses de la reacció, fogar i salvaguarda de la llibertat humana, de totes les formes de la llibertat humana.

Però anem-hi amb compte. Ja ho he indicat abans. No seguiríem pas la lliçó de Rússia, no seríem pas fidels a l'esperit, de la lliçó de Rússia, si a l'hora d'estructurar la nostra futura democràcia resseguíssim pas a pas el camí de la revolució russa, si féssim un decalc servil de l'organització russa. Rússia féu la seva revolució, segons el seu geni i el seu temperament. Rússia ha anat esmenant i afinant les institucions filles de la seva revolució, no sols per desig d'acomodar-les a les necessitats generals de la vida humana, sinó també a les necessitats i a les particularitats de la vida russa. I és aquesta la lliçó que hem d'escoltar, és aquest l'exemple que hem de seguir. Rússia féu la seva revolució i nosaltres hem de fer la nostra: la nostra revolució catalana, la nostra revolució a la catalana.

Mireu: jo no sóc socialista. No puc dir tampoc, però, que sigui anti-socialista. Es una mica difícil de precisar ben bé què sóc. Es difícil, perquè la meva concepció de la política i de l'acció essencial dels polítics, no hi ha manera de poder-la encabir dins de cap sistema polític. Començo per no creure que la simple aplicació a la realitat d'un sistema polític, per molt perfecte que vulguem imaginar-lo, porti aparellada la solució de cap dels profunds problemes humans essencials que hi ha sota dels problemes polítics. El problema de la felicitat, per exemple.

Fóra pueril imaginar-se que l'home trobarà la felicitat per un senzill canvi d'organització política. I en dir política hi entenc sempre inclosa l'organització social, perquè tota política suposa en el fons un intent d'ordenació de la societat, segons unes normes determinades. La solució dels profunds problemes humans essencials que hi ha sota dels problemes polítics, no depèn d'un canvi d'organització política. Qualsevol acció d'ordre polític, per bons i nobles i generosos que siguin els seus intents i els seus principis, si no va acompanyada parallelament d'una acció d'ordre moral, si no és l'inici d'un vigorós redreçament moral, no tindrà cap mena de benefactora influència damunt de la vida profunda de l'home, no produirà cap canvi essencial en la vida de l'home, no modificarà ni en bé ni en mal la mitjana de felicitat de la vida de l'home.

Perquè la vera felicitat no ve pas, com pensen molts, d'una major riquesa, ni de poder menjar viandes suculentes i beure fines begudes, ni de les satisfaccions que ens puguin oferir les coses que tenen un preu i un pes o una mesura. Per rics que siguem, vindrà un moment que la nostra riquesa la trobarem poca, perquè el desig de l'home no té aturador, ni la seva inventiva per a crear-se necessitats supèrflues no s'acaba mai; i llavors patirem i llanguirem per a haver una major riquesa. I les viandes més saboroses, quan hi estarem habituats, no ens donaran pas més plaer que el que mengem de consuetud, si és ben cuinat i amanit amb alegria i bona gana. Ni el més exquisit licor que el més enginyós dels químics pugui extreure de les millors coses del món, servint-se de l'alambí més perfeccionat, no ens farà pas més profit que una bona tirada d'aigua fresca quan estem assedegats, després d'una llarga caminada.

No: la vera felicitat ve d'altra cosa. De cosa que no té ni preu ni pes ni mesura. I mai ningú no us la podrà donar, sinó us la preneu vosaltres mateixos. Sou vosaltres mateixos que us l'heu de cercar i afanyar, amb el vostre desig més vehement i amb la vostra més ferma voluntat i amb el vostre esforç de tots els dies i de totes les hores. La vera felicitat l'heu de trobar en vosaltres mateixos, us l'heu de crear part de dins de vosaltres mateixos. Perquè la vera felicitat ve de posseir una clara consciència del bé i del mal i d'ajustar-hi la conducta, i de saber-se acomodar del que un hom té, sigui molt o poc, i de trobar-hi satisfet en tota plenitud el desig nostre; i de complaure's en la contemplació dels bells espectacles del món, que no s'acaben mai, amb la gràcia d'ésser els millors els que no costen altra despesa que la de saber-los veure i assaborir, com és ara el blau del cel, amb el sol que relluu damunt de les escates de la mar, i la dolcesa d'una nit de lluna, i la remor del vent en el misteri dels boscos ombrius, i la gran majestat de les muntanyes.

L'home que sap adelitar-se amb tot això, què voleu que el neguitegi, com no sigui el desig de ben obrar? Ningú ni res no podrà prendre-li mai aquell benaurat repòs de viure en pau amb si mateix, ni aquella interior satisfacció, vinguda de la plena certesa d'haver acomplert en tot moment de la nostra vida allò que era la nostra obligació, per molt que hi haguéssim de pensar i arriscar i patir, que ja us asseguro jo que ningú no trobarà mai al món una alegria més alta, més gran i més pura que aquesta.

I aquí tenim com el més important no és pas portar penjada a la pitrera la insígnia d'un partit polític, sigui el que sigui. L'important és ésser un home, un veritable home, amb totes les virtuts d'un home. Perquè tot aquell que sigui verament un home, i en cada instant de la seva vida estigui disposat a obrar amb tota la fortalesa i tota la dignitat d'un home, no hi ha pas perill que pensi ni digui ni faci mai res que sigui baix i dolent ni injust, perquè dintre d'ell hi ha el principi de tota elevació, de tota bondat i de tota justícia.

Jo no sé si algú pensarà que aquestes no són coses que escaigui de dir-les en una conferència de caient polític. En volem tenir un concepte tan migrat, tan roí de la política! Hi ha qui la redueix a l'esforç d'assaltar el poder, sigui amb bones o males arts, i de mantenir-s'hi a costa del que sigui menester, i de munyir-ne l'usdefruit a benefici exclusiu del partit, que en realitat és com dir a profit propi. I els que pensen tan mesquinament no són els d'aquest o de l'altre color. A tot arreu, en tots els partits i totes les organitzacions, hi ha molta gent, massa gent, que té aquest miserable concepte de la política. Tanmateix, jo no puc creure que sigui desplaçat enlloc, parlar als homes d'allò que els ensenyi quin és el camí per on poden arribar a fer-se més bons i més justos, única manera assegurada de poder ésser més feliços.

I em plau també d'anar fent entremig de vosaltres aquesta mena d'examen de consciència, que en el fons no és pas altra cosa l'anar formulant el que hi ha de millor i de més viu en el meu enteniment i en la meva voluntat i en la meva sensibilitat. I em plau de fer entremig de vosaltres aquesta mena d'examen de consciència, perquè sou catalans i estic segur que m'entendreu. N'hi ha prou de tenir un esperit netament català o adaptar a pensar a la catalana, per a seguir sense entrebanc el fil del meu pensament. Encara que l'ideari sigui distint, l'essencial catalanitat fa que ens puguem fàcilment entendre a tot hora. I tot el que he dit, i el que encara penso dir, és la més clara expressió del que existeix de més profundament català, en l'ànima de l'eterna Catalunya.

I moltes de les coses que penso dir-vos, precisament perquè sou catalans o us heu avesat a pensar a la catalana que els que pensen altrament ja no s'escolten o solament no fan de mitja orella, moltes de les coses que penso dir-vos, ja es troben en potència, informulades i difuses, en el vostre cor i en el vostre pensament. I en trobar-vos-les davant, expressades en forma neta i clara, serà com si les haguéssiu pouat de dins de vosaltres mateixos, i saltareu tots a la una: «Això és també el que jo dic, això és també el que jo penso».

(Continuarà)